Losse nummers 6 F — Weekblad - 14 december 1963 - nr 50 — 9e jaargang

de VOLKSUNIE

BLAD VAN DE VLAAMS NATIONALE PARTIJ

BEHEER : Maur. LEMONNIERLAAN 82, BRUSSEL 1, TEL. 11.82.16 — VERKRIJGBAAR BIJ ALLE DAGBLADVERKOPERS

Begin december komt de postbode langs voor de abonnementshernieuwing.

Daar hij slechts eenmaal aanbiedt, verzoeken we onze abonnees van nu af aan hun huisgenoten te verwittigen.

De dagbladpers heeft vóór en na de betoging te Antwerpen bewezen dat men van haar geen juiste voorlichting kan verkrijgen, wat des te krachtiger de noodzaak van een sterk uitgebouwde weekbladpers naar voor brengt.

Ondanks het feit dat zowel de druk- als de verzendingskosten stijgen, hebben we de prijs van ons blad niet verhoogd. Wij zullen integendeel ons aantal abonnees omhoog drijven.

Wij wensen vooreerst echter al onze abonnees - ook U ! - te mogen houden.

De prijzen zijn : jaarabonnement : 200 F, halfjaarlijks abonnement : 110 F, kwartaalabonnement 60 F.

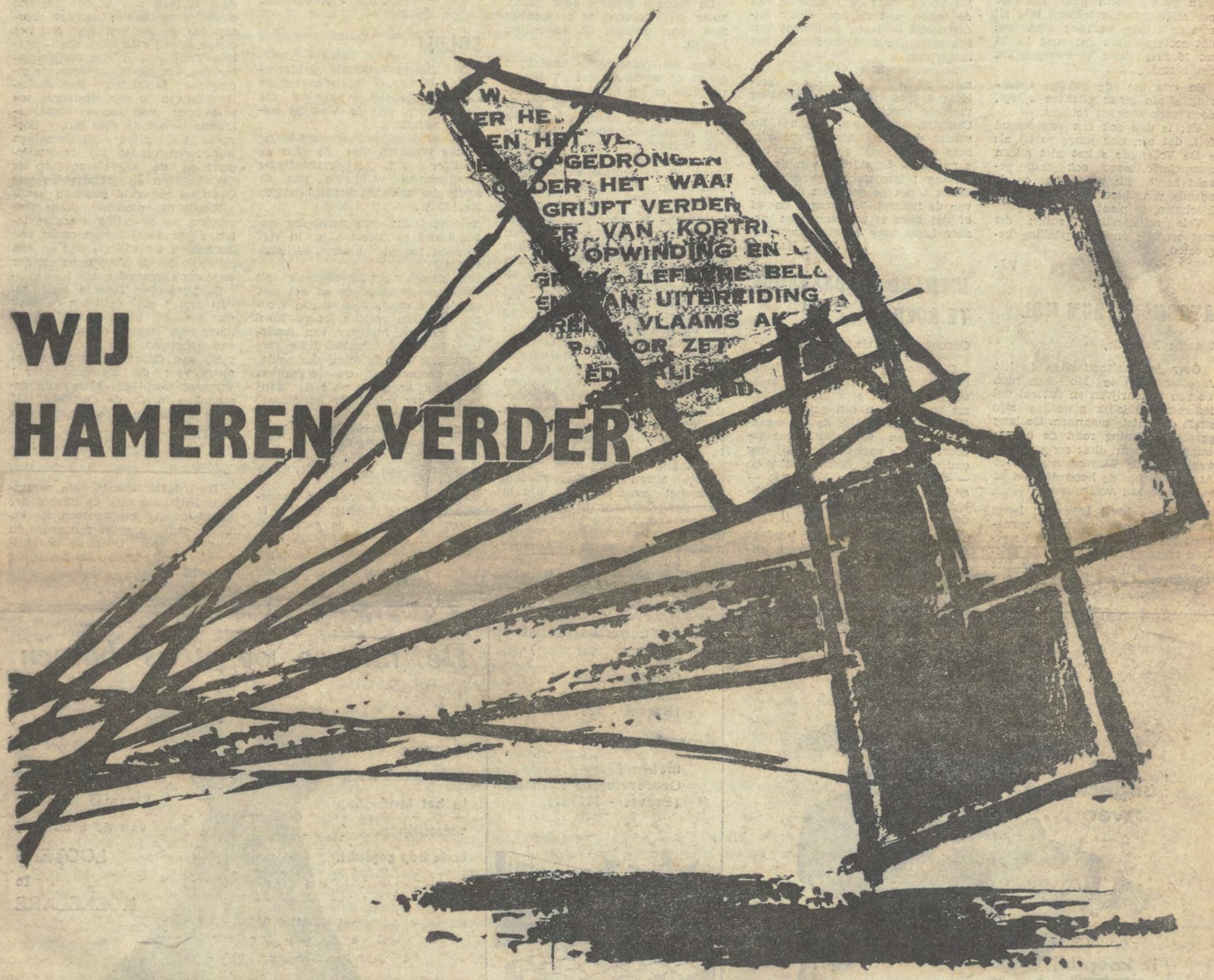

14 EN 15 DECEMBER KONGRES TE MECHELEN

VANDAAG ZATERDAG BEGINT TE MECHELEN, ONDER HET MOTTO « WIJ HAMEREN VERDER », HET TWEEDAAGS KONGRES 1963 DER VOLKSUNIE. DIT KONGRES KOMT OP EEN BESLISSEND OGENBLIK : KORT NA HET B.S.P.-KONGRES EN OP DEZELFDE DATUM DAT DE C.V.P. HAAR GESCHOKTE STRUKTUREN ACHTER HANDIGE KONGRESBESLUITEN TRACHT TE VERBERGEN, MOET DE VLAAMS-NATIONALE PARTIJ GETUIGEN VAN POLITIEK DOORZICHT EN ORGANISATORISCHE RIJPHEID. DE BESLISSINGEN DIE VANDAAG EN MORGEN TE MECHELEN ZULLEN WORDEN GENOMEN, GAAN VER HET PARTIJKADER TE BUITEN. MET GESPANNEN VERWACHTING WORDT IN GANS HET VLAAMSE LAND HET VOLKSUNIE-KONGRES GEVOLGD EN WORDT UITGEKEKEN NAAR DE OPLOSSINGEN DIE DE VLAAMS-NATIONALE PARTIJ VOOR TE STELLEN HEEFT OP HET POLITIEKE EN HET SOCIAAL-EKONOMISCHE VLAK. IN DE EERSTVOLGENDE WEKEN EN MAANDEN ZULLEN IN DIT LAND POLITIEKE BESLISSINGEN WORDEN GENOMEN, WAARBIJ DE TOEKOMST VAN GANS HET VLAAMSE VOLK OP HET SPEL STAAT. TEGEN DE MACHTEN, DIE ONS DEZE BESLISSINGEN WILLEN OPDRINGEN, MOET DE VOLKSUNIE EEN ZO BREED MOGELIJK VLAAMS FRONT KUNNEN OPSTELLEN. HET KONGRES DIENT EEN POSITIEVE STAP IN DEZE RICHTING TE ZIJN. WIJ HAMEREN VERDER : VLAAMSE POLITIEKE MACHT VOOR ZUIVER-VLAAMSE POLITIEKE OPLOSSINGEN !

DEZE WEEK

Het hoofdartikel deze week (blz. 16) staat vanzelfsprekend in het teken van de politieke aktualiteit gedurende het weekeinde : het C.V.P.-kongres en het Volksunie-kongres. Op blz. 3 lichten we nog maar eens het dossier Mol, waar mijnheer Letor een fraaie dienstnota over het taalgebruik liet verschijnen. Over de gebrekkige gezinspolitiek van de eksaltante regering brengen we een artikel op blz. 6, terwijl op blz. 7 gehandeld wordt over de sociaal-ekonomische problematiek. Een « In memoriam dr J. Goossenaerts», van de hand van volksvertegenwoordiger dr Leo Wouters, staat op blz. 5. Waarom kwam Moeyersoen op de proppen met zijn grondwetherzieningsplan ? Dio Genes zoekt een antwoord op deze vraag in zijn wekelijkse « Open Brief ». In de reeks « Archief der Vlaamse Beweging » (blz. 8 en 9) wordt de figuur van Lodewijk De Raet behandeld.

MIDDENSTAND

Waarde redaktie,

De benaming « Middenstand » kan wel aanleiding geven tot misverstand bij buitenstaanders; velen kennen trouwens de betekenis van dat woord niet.

In werkelijkheid gaat het hier om zelfstandige arbeiders, niet zij met de 8 uren werkdag, maar wel dat soort mensen dat vaak 12, 14 tot 16 uren dient te zwoegen om het bestaan.

En aan wie de huidige wetgeving alleen maar plichten oplegt, doch geen rechten toekent.

Het is dan ook een verheugend feit, dat een nog jonge partij als « De Volksunie » het niet alleen aangedurfd, maar ook nodig geacht heeft, dit vraagstuk op de agenda van haar e.k. kongres te Mechelen, te plaatsen.

Vele zelfstandigen zullen dit met vreugde en belangstelling begroeten.

V.L.

ATOOMCENTRUM MOL

Waarde Redactie,

Over de taaltoestanden in het Atoomcentrum te Mol kan men boeken volschrijven en dat zal wel iedereen duidelijk geworden zijn sinds de laatste maanden. De lang gerekte spanning rond de benoeming van een directeur-generaal, wekte bij de Vlamingen van het Atoomcentrum de hoop dat het er een beetje zou veranderen

Intussen heeft iedereen langs radio en televisie kunnen vernemen dat Minister Spinoy en de gehele regering zullen pogen de grieven van de Vlamingen te gemoet te komen.

Veel illusies hebben de meeste Vlamingen zich echter niet gemaakt. Er kwam een franstalige directeur-generaal en een franstalige voorzitter van de beheerraad ondanks de Vlaamse minister Spinoy.

En nu komt de franstalige aap al uit de mouw. Een van de eerste nota's, door de voorzitter van de beheerraad de heer Letor ondertekend, was een reglement van inwendige orde betreffende het taalgebruik.

In de inleiding van het document wordt het document « voorlopig » genoemd, in afwachting van een speciaal statuut van het Centrum (hoort ge ze komen?). En verder, dat het Centrum tweetaligheid huldigt op grond van het « nationaal karakter » van de instelling : iets wat regelrecht indruist tegen de geest en de letter van de taalwet. Wij vragen ons af of dat alles is wat van deze meneer Letor mag verwacht worden.

J.V. - Hasselt.

NIEMAND IS DAARVOOR TE GOED

Geachte Redaktie,

De betoging te Antwerpen heeft bewezen dat het niet zozeer kalk- en plaktochten zijn die het sukses bepalen van een manifestatie. Het is hoofdzakelijk de propaganda van man tot man. Deze gebeurt niet 's nachts, maar bij dag onder vorm van huisbezoeken en — dit vooral bij de Volksunie — onder vorm van de zondagse tochten met ons blad van deur tot deur.

Een firma, die haar produkt denkt aan de man te brengen uitsluitend door vele plakkaten te bekostigen met publiciteit langs de weg, zou spoedig ondervinden dat ze niet vooruit geraakt. Het zijn haar reizigers en vertegenwoordigers die de kroon op het werk zetten. Met de Volksunie zijn we even ver. Er zijn haast geen palen in het land, waarop wij geen publiciteit gemaakt hebben voor de Volksunie.

De mensen kennen onze naam, maar nu moeten ze persoonlijk met onze mensen in aanraking komen.

Van die persoonlijke kontakten hangt de verdere groei af. Bewijzen zijn er bij de vleet. Elke afdeling, die de laatste jaren uit de grond gestampt werd, is het werk van huisbezoek, koppig volgehouden huisbezoek, aangevuld door de menselijke kontakten die ontstaan uit de georganizeerde werftochten op straat en van deur tot deur.

Niemand is voor dat werk te goed! De hoogste bestuursleden van de partij, de stichters, hebben door aanhoudende huisbezoeken de eerste medewerkers ontdekt en de financiële steun bijeengebedeld. Als zij het gedaan hebben, dan moet ieder ander bestuurslid het tot zijn plicht rekenen in zijn kring minstens evenveel te doen. In het arrondissement Brussel, dat 119 gemeenten telt, moet het bestuur van elke afdeling spontaan zorgen dat minstens een paar bestuursleden en leden aanwezig zijn als een werftocht met verkoop van het blad aangekondigd wordt. In het stadium, waarin de partij zich thans bevindt, moet niet 's nachts alleen gewerkt worden, maar het moet openlijk zijn in volle dag. Onze tegenstrevers moeten we doen groen uitslaan van nijd en rood van schaamte, omdat niemand van ons zich te goed acht of te vreesachtig is om met ons blad in de hand van huis tot huis te gaan. Thans zijn er elke zondag een paar honderd, die Vlaanderen doorkruisen; in de eerstkomende maanden moeten er dat een paar duizend worden. Radio en televisie kan men ons ontzeggen, maar niemand kan ons verhinderen om zondag na zondag op straat te komen.

T.J.E. - Schaarbeek.

SOLDIJ

De Vlaams-Nationale Soldatenaktie (V.n.s.a.), onhafhankelijke Vlaams-Nationale vereniging die de belangen van de Vlaamse soldaten behartigt,

heeft in hoofdbestuursvergadering kennis genomen van de door de minister van landsverdediging voorgenomen verhoging van de soldij der soldaten-dienstplichtigen met 25 %.

stelt vast dat deze verhoging onbeduidend te noemen is in verhouding tot de andere militaire uitgaven.

acht deze verhoging bijgevolg ook volkomen onvoldoende en eist met aandrang, zoals reeds in een vroeger schrijven gericht tot de Heer P.W. Segers, minister van landsverdediging, de onmiddellijke verdubbeling van de soldij der soldaten, korporaals en sergeanten dienstplichtigen evenals de aanpassing der soldij der kandidaat-reserveofficieren.

keurt het aflassen van een groot aantal wederoproepingen voor 1964 goed, maar vraagt de volledige stopzetting van deze wederoproepingen.

verzekert haar honderden aangesloten leden-militairen verder te zullen ijveren voor de regularisatie van de verscheidene onduldbare toestanden in het leger.

Hoofdbestuur V.n.s.a.

LA CORNICHE

Waarde Redaktie,

Minister Gilson heeft nog steeds geen tijd gevonden om de taalgrens aan de wijk La Corniche tussen Overijsse en Terhulpen vast te leggen.

Waarop wacht hij? De toestand daar is toch van in den beginne duidelijk geweest : de wet voorziet in de overheveling van het kleine gebied « La Corniche — station Terhulpen ». De burgemeester van Terhulpen — wiens weigering om faciliteiten aan Nederlandstaligen in zijn gemeente toe te kennen met succes werd bekroond — wil de hele zgn. « Corniche et extension » bij Terhulpen annexeren omdat hij (vooruitlopend op de afbakining) op de Cornichelaan op grondgebied van Overijsse een villa gebouwd heeft.

Wordt het probleem thans «bevroren» om de minister toe te laten, de incivieke burgemeester van Terhulpen ter wille te zijn op een ogenblik dat de Vlamingen minder waakzaam geworden zijn?

Burgemeester Rouelle mag gerust zijn : wij verliezen de zaak niet uit het oog! Dat hij liever maar niet rekent op ons gebrek aan geheugen.

En aan Gilson vragen wij opnieuw voor de zoveelste keer : wanneer wordt er klare wijn geschonken inzake de Corniche? Of moet er eerst nog eens herrie van komen?

R.D.L. - Overijsse.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersrubriek wordt geen briefwisseling gevoerd.

ALLE VLAMINGEN TE BRUSSEL kopen hun uurwerk bij een ervaren vakman en laten het door hem onderhouden.
MEESTER-UURWERKMAKER
SLAETS p.v.b.a.
Ant. Dewinterstraat, 11
OUDERGEM (Br. 19) • TEL. 72.45.43
GROTE KEUS
MODERN ATELIER
KORTING voor leden van Vlaamse verenigingen.

Schuimrubbermatrassen
met
Gebreveteerde
bedekkingslagen
(Brevet - 529768)

Ressortmatrassen
met
Gebreveteerde karkassen
(Brevet - 512767)

fabrieken „STAR"

Gewatteerde bedspreien
Wollen dekens
Tel. 44641 en 44642

Indien U geen verkoper in uw omtrek kent stuur ons een kaartje en we zenden U het adres van de dichtst bijgelegen verkoper. Star Zele.

De nieuwe oogst is binnen

Wanneer de stakenhuizen in het landschap verschijnen, is de hop geplukt.

Proef nu het lekkere Vlaamse hop-bier van de brouwerij LOOTENS te KOEKELARE

Verkoper voor Aalst en omgeving :
NORBERT DE GANCK.
Watertorenstraat, 10. Aalst
Telefoon : 053/21667

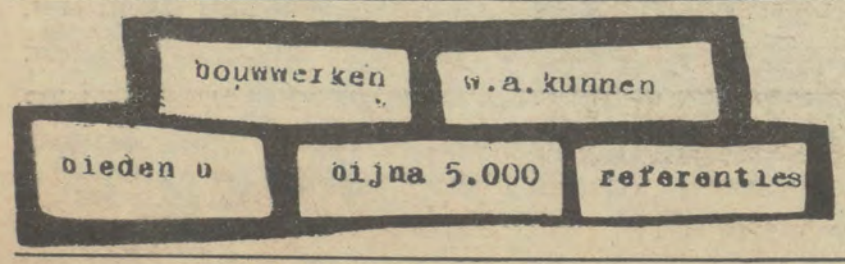

alleen kunnen kan wat kunnen kan

Wij bieden U : de voordeligste en rijkste keuze van gronden in Vlaanderen, Brabant en Limburg. 350 eigen arbeiders, specialisten en techniekers, om mooi, degelijk en goedkoop te bouwen Steeds volgens eigen opvatting en tot 80 t.h. financiëring.

Boudewijnlaan 323 Wilrijk - Tel. 49.87.64 - 49.76.86
Schutterhofstraat 19 Antwerpen - Tel. 32.92.18
Onderbergen 43 Gent - Tel (09)25.19.23

EN NOG STEEDS MOL...

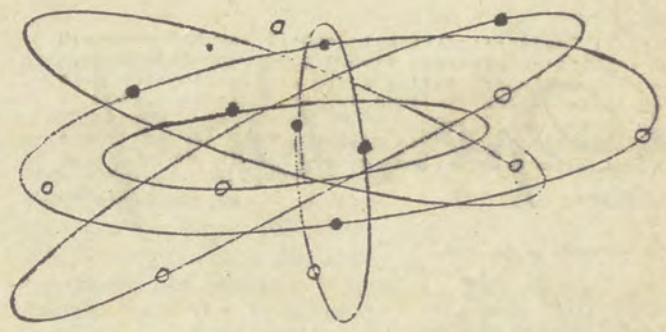

Is er sinds de interpellatie verleden week in de Kamer en het antwoord van de ministers Spinoy en Gilson daarop, thans absolute klaarheid over het taalstatuut van het Kerncentrum te Mol ?
De « Standaard » blokletterde de dag na de interpellatie : « Regering acht taalwet van toepassing op Mol ».
Dat is — om het zacht te zeggen — een nogal optimistische kijk op de zaak ! Uit de ministeriële verklaringen in ieder geval viel zulks niet af te leiden. De uitleg van Gilson was een monument van dubbelzinnigheid en verwarring; Spinoy verklaarde letterlijk : « Ik zou willen aanstippen dat ik hén benijd die met volstrekte zekerheid over de toepassing van de wet op het centrum van Mol durven spreken ». Méér dan enkele vage ministeriële beloften hebben we niet gehoord; we staan te Mol momenteel dus nog nergens.
Maar inmiddels werd door de beruchte Letor een dienstnota over het « Taalgebruik inzake administratie bij het S.C.K. » uitgevaardigd. Deze dienstnota die — zoals alles te Mol ! — « voorlopig » heet, is één der smerigste anti-Vlaamse dokumenten die de laatste jaren het licht zagen. Ons onderstaand artikel brengt onder meer uitvoerige citaten uit deze nota.

WANBEHEER

De hoofdbedoeling van de stichting van het S.C.K. was, de nationale nijverheid te stuwen door een ver doorgevoerd onderzoek op kernenergie-gebied. In tegenstelling hiermede echter kan men vaststellen dat deze, aan toelagen rijkbedeelde, inrichting zich tevens inlaat met heel wat andere dingen en daarnaast een personeelspolitiek voert die voor de Vlaamse mensen alles behalve eerlijk is.

Dit blijkt o.m. hieruit :
Enkele bevoorrechten mochten hun opdrachten zodanig wild laten vergroeien dat hieruit een verknechting van de meerderheid der werknemers volgde.

Van ondernemingen in de omgeving werden zodanige afspraken bekomen dat, zonder gunstbehandeling, geen overgang naar die bedrijven kan overwogen worden

Bij een grote meerderheid van S.C.K.-mensen overheerst de gedachte : « hoe kom ik zo vlug mogelijk, zonder kleerscheuren, elders terecht? ».

Grote wetenschappelijke en geldelijke verliezen werden geboekt, grenzen tussen handelsondernemingen werden gesloten, doordat een kaste elke suggestie als onaanvaardbare inmenging bestempelde en als maatstaf enkel zichzelf aanvaardde. Hoe is het anders te verklaren dat
— verscheidene Vlaamse wetenschapsmensen die bewezen, ondanks tegenkanting, goed werk te kunnen leveren, het S.C.K. verlieten.
— toestellen en produkten die op de markt werden aangeboden, zelf door het S.C.K. onekonomisch werden voortgebracht.
— om niet nader bepaalde redenen er onprettige onderhandelingen en betrekkingen waren met verschillende instellingen, terwijl terzelfdertijd met andere bevoorrechten verbintenissen werden aangegaan?

DE BERUCHTE DIENSTNOTA

Het Franstalige beheer van het S.C.K. heeft in zijn jongste dienstnota over « Taalgebruik inzake administratie bij het S.C.K. » zijn kaste-houding nog verder beklemtoond: « In afwachting dat de Minister van Ekonomische Zaken en Energie ons de principes en de eventuele nadere omschrijvingen inzake het taalgebruik, overeenkomstig de wet van 2 augustus 1963, zal hebben medegedeeld, zullen de onderstaande voorschriften worden toegepast ».

Deze dienstnota, op grote oplage verspreid, is een uitdaging voor alle rechtgeaarden, zowel in haar geheel als in afzonderlijke bepalingen, zoals bijvoordeeld :
— « Werkorders moeten worden opgesteld in de taal van degenen waarvoor ze bestemd zijn.

Nochtans kunnen, in sommige gevallen en bij dwingende redenen orders, opgesteld in een andere taal, ter uitvoering aan de arbeiders worden overgemaakt.

In dit geval zullen de chefs er tijdig voor zorgen dat het personeel de nodige informatie of vertalingen ontvangt om die orders te kunnen gebruiken ».

« De funktionaris die de vergaderingen voorzit moet de beide landstalen voldoende beheersen, tenzij de deelnemende leden slechts tot een enkele taalgroep behoren.

Indien deze funktionaris niet over de nodige taalkennis beschikt, zal hij ervoor zorgen zich te laten bijstaan door een persoon die voor de noodzakelijke vertalingen instaat ».

« In alle departementen, diensten of afdelingen van het Studiecentrum waarvan de chef de tweede landstaal niet grondig beheerst, zal men een funktionaris dienen aan te wijzen die deze taal grondig kent en op zulk hiërarchisch niveau staat dat hij de chef kan vervangen indien zulks nodig blijkt ».

« De personen die thans in dienst zijn bij het S.C.K. en wier taalkennis niet ten volle beantwoordt aan de bovenstaanden vereisten, beschikken over een termijn van drie jaar om de nodige kennis te verwerven.

Gedurende deze hierboven bepaalde overgangsperiode zal aan de betrokken personen een funktionaris van een lagere graad worden toegevoegd, behorende tot de andere taalgroep en die beide landstalen voldoende beheerst. Naast het vervullen van zijn normale funktie zal deze funktionaris ook worden belast met het verzorgen van de funktionele verbinding met het personeel dat tot zijn taalgroep behoort, te kens als zulks nodig is ».

Dit is het adjunkten- en vertalersysteem op zijn slechtst. Voor een dienstnota met dergelijke vernederende bepalingen zou zelfs de bevolking van het meest achterlijke ontwikkelingsland in 1963 bedanken. Van ons, Vlamingen, verwacht men dat we er « voorlopig » vrede zouden mee nemen ! Na 133 jaar unitaire Belgische staat en bijna evenveel jaren Vlaamse Beweging staan we te Mol weer helemaal aan het begin : in een Vlaamse gemeente mogen we de « chefs » bijstaan bij het doorgeven en vertalen van hun bevelen.

KOEHANDEL EN LEUGEN

De raad van beheer van het S.C.K. heeft onlangs bij een drietal benoemingen duidelijk laten blijken, hoe hij ondanks bestaande rechten en wetten enkel met zichzelf rekening houdt. Noch personeelseisen, noch politieke afspraken werden geërbiedigd en strijdig met de wet wordt nog steeds het ambt van direkteur-generaal waargenomen. Koehandel en leugen waren de achtergrond waartegen dit bedrijf werd opgevoerd, onder glunderend toezicht van het ministerie van de heer Spinoy.

Van regeringswege heeft de Vlaming enkel maar mogen deelnemen in ruim 90 % van de totaal-kosten van het SC.K., vermits verder de uitvoerende macht slechts machteloosheid heeft laten blijken tegenover deze instelling van openbaar nut.

Is het dan in dit land toch zo dat de Vlamingen straatkabaal dienen te plegen opdat men politiek zou mogen en durven ingrijpen?

Omdat de sterkste vakbond van het land voor een zijner hoofdeisen, nl. de vervlaamsing van het bedrijfsleven te Mol ondubbelzinnig stelling heeft genomen, voelden de arbeiders, en bedienden van het S.C.K. zich gesteund en kwamen ze openlijk hun grieven uiten. Enkele Vlaamse kranten brachten ongelooflijke verhalen zowel wat de toestanden in de Europese school als in het S.C.K. te Mol betreft. Deze verhalen vormen geen dagboek van roddelpraatjes, maar zijn spontane bekentenissen en belevenissen die ieder Vlaming zou kunnen aanvullen met persoonlijke ervaringen. Doch dit laatste, d.i. persoonlijk beklag, zou gelijkstaan met broodroof

KNOEIERIJ EN AFDREIGING

Inmiddels beperken de klachten over het Kerncentrum zich niet tot het domein der taalverhoudingen. Hierboven stipten we reeds enkele voorbeelden van wanbeheer aan. Er is daarenboven de zaak van de verduistering. Hardnekkige geruchten doen de ronde, dat te Mol een slordige 100.000.000 F werden verduisterd. Hierover zou door een reeks professoren een verslag zijn opgesteld. Wat gebeurt er met dat verslag ? Is het in handen van Spinoy of van de regering ? Wordt het al dan niet bekend gemaakt ?

En in het jaar 1963 moeten we het beleven dat, wanneer van Vlaamse zijde geprotesteerd wordt tegen de mesthoop Mol, franstalige kranten onverbloemd gaan dreigen met stralingsgevaar en atoombesmetting.

Zo schreef « Le Soir » op 5 september : **« Het bestaan van het centrum te Mol betekent voor tienduizenden bewoners van België en Nederland een levensgevaar, indien alle installaties niet onderworpen zijn aan een blijvende kontrole, uitgeoefend door ervaren specialisten. De kaders voor de kontrole en leiding van reaktoren bestaan voor het merendeel uit Franstaligen. Indien zij, geplaagd en bedrogen, heengaan dan zal het gevaar onmetelijk zijn ».**

Dàt zijn de franstalige argumenten inzake Mol : pas op, Menapiërs, of er zou wel eens een ongeluk kunnen gebeuren....

Nu de aandacht van de Vlamingen toegespitst is op de beslissende problemen van de struktuur van het land, mogen zij nochtans Mol niet uit het oog verliezen. Mol is voor de zogenaamde Vlaamsgezinden in de C.V.P. een welkome blikvanger om de aandacht af te leiden van wat in hun eigen partij gebeurt. Voor ons is Mol een aanduiding voor de werkelijke bedoelingen der kleurpolitiekers, in het centrum en in gans het land. Daarom ook is het een krachtproef : de koloniale heerschappij te Mol zal buigen of barsten !

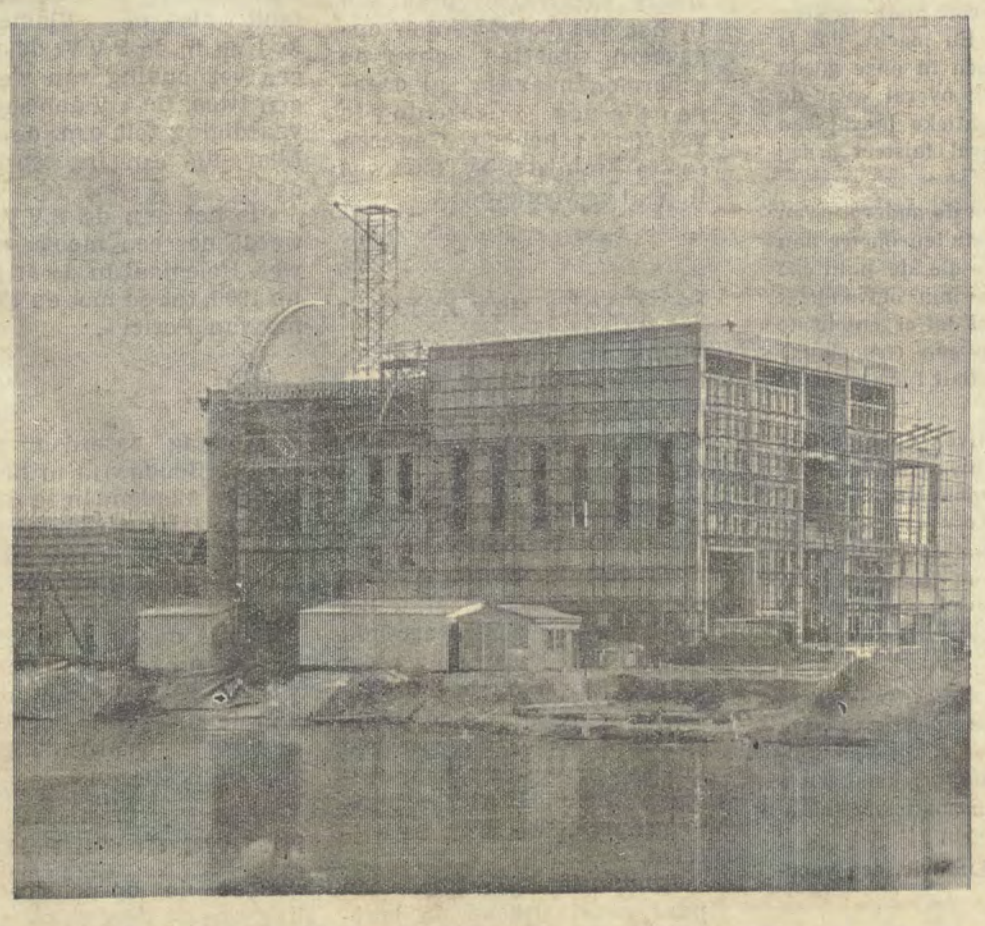

Het Centrum destijds in aanbouw : kolonie-in-wording ?

PEPERNOTEN

Open Brief

aan dhr. L. Moyersoen

Nieuwstraat te

AALST

Ludovic,

Gij hebt u dezer dagen nog eens in het nieuws gewerkt door op uw beurt een wonderzalf aan te prijzen voor het zeer van de grondwetsherziening. De remedie is niet van u alleen ; gij deelt het patent ervan met de eerbiedwaardige heer Wigny. Niet uit bescheidenheid waarschijnlijk prijkt die tweede naam mee onder het stuk - want bescheidenheid is niet uw sterkste zijde -, wel uit vaderlandslievende bekommering : een recept dat ons aangeboden wordt door artsen waarvan de ene praktikeert boven en de andere onder de taalgrens, kan niet anders dan een nationaal recept zijn. Vooruit dus met de zalf, samengekookt van kruiden uit de Aalsterse en Doornikse landouwen.

Met uw plan, Ludovic, zijt gij stellig niet op de proppen gekomen alleen maar om een goede beurt in de kranten te maken. Tot dat soort politiekers behoort gij niet. Publiciteit zegt u - die zeker is van een bestendige plaats in het heilig cenakel - niet zoveel en wanneer gij dan toch ten tonele verschijnt is het gewoonlijk omdat de befaamde « hogere belangen » op het spel staan.

Gij hebt, Ludovic, het dus bestaan om het meest unitaristische onder alle nieuwe C.V.P.-plannen uit te broeden. De unitaristische stempel is het belangrijkste kenmerk van het dokument ; de praktische bruikbaarheid ervan wordt zelfs door uw politieke vrienden niet hoog aangeslagen. Ook de unitaristen onder hen vrezen dat gij, door te veel eenheid te willen redden, de Vlaams-Waalse geschillen zowat als een permanent en grondwettelijk spektakel op de affiche zult brengen. Maar daarover gaat het niet.

Het gaat, Ludovic, over die fameuze « hogere belangen » die u er toe gebracht hebben, uit de veilige schaduw van de anonieme doch efficiënte macht te treden in de schijnwerper van de publieke opinie. Als gladde haaien zoals gij vanuit het ondoorzichtbare bodemwater naar omhoog flitsen en de kalme waterspiegel stukslaan, dan valt er gewoonlijk wat te vreten. Ben ik er helemaal naast wanneer ik veronderstel dat gij opgedoken zijt omwille van de vraatzucht en de baat ?

Gij zijt niet voor niets een « goudvink » in de tweede generatie. Politiek is voor u nog wat anders dan een grote muil opzetten over mooie principes. Politiek, dat is macht. En macht, dat is geld. Geld uit bijvoorbeeld keiharde beleggingen in onze goede vaderlandse bodem, te Aalst en rond Brussel : overal waar de situatie nóg gunstiger wordt wanneer het politieke toeval een handje komt toesteken. En het politieke toeval luistert graag en gewillig naar de macht.

Geld van de banken - die van « Brussel » en de andere -, van de kleine ondernemingen (die men zelfs kan sluiten om er aan te verdienen) en van de heel grote mamoets die de politieke broek in dit land snijden naar de maat van hun omvangrijk korpus. Heb ik het mis wanneer ik veronderstel dat ergens in de beheerraden van die grote dinges iemand op een (franstalig) knopje heeft gedrukt en heeft gebruld « qu'il fallait faire quelque chose » ?

Welbespraakt, Ludovic, zijt ge niet. Schrijven doet ge met de bezemsteel. Uit de groene citroen bovenop uw schouders kan onmogelijk het sap der populariteit geperst worden. Maar gij kent de stiel en gij handhaaft u. En gij speelt het keer op keer klaar om - met of zonder poll, met of zonder kombinaties - kopman te zijn op de lijst te Aalst en te zitten in de zetel van Woeste zaliger. Een waardig opvolger : met vaste perspektieven, dank zij de steun van de christelijk-socialen (de wereld zit inderdaad kurieus ineen !).

Zure, onpopulaire doch efficiënte en machtige politiekers zoals gij herinneren er mij steeds aan dat - demokratie of geen demokratie - het naamloze kapitaal zijn beschaafde, stille en welstellende mannetjes heeft om, wanneer de « hogere belangen » het vergen, een plannetje uit te broeden, een ministerzetel te bezetten of zelfs een hele tijd braafjes te zwijgen.

In onze nationale politieke arena zijt gij, Ludovic, een voortreffelijke Mijnheer N.V.

VERZOENINGS-KOMMISSIE...

Op een paar dagen afstand van het C.V.P.-kongres — we schrijven dit donderdag — biedt de « grootste partij van het land » nog steeds het lachwekkend en weinig verheven schouwspel van de strijd van allen tegen allen.

De remedies van de wonderdoktoors volgen mekaar op : het plan V.d.B., het plan De Saeger, het plan Moyersoen - Wigny, het plan Duvieusart en noem maar op. Welke C.V.P.-manitoe heeft nog niet zijn eigen plan voorgesteld? De moeilijkheid is, dat al deze plannen slechts de opsteller ervan als aanhanger tellen.

De C.V.P. zou er wellicht goed aan doen om, in plaats van zich bezig te houden met verzoeningskommissie's in het kader van de grondwetsherziening, een permanente verzoeningskommissie in de schoot der partij op te richten. De instelling zou werk te over hebben!

MOOI KONGRES

Op het ogenblik dat we dit schrijven — donderdagvoormiddag — kan nog geen mens uitmaken waarheen het op het C.V.P.-kongres zal gaan. De Wetstraat en het C.V.P.-hoofdkwartier zinderen nog na van de ruzies en twisten der laatste dagen. Nadat een verontruste Van den Boeynants hemel en aarde had bewogen om het « vluchtmisdrijf » van De Saeger te beletten, mocht hij zich dadelijk wijden aan het troosten van Tindemans die eveneens de pijp aan Maarten wou geven. Tindemans had, op verzoek van de partijvoorzitter, een ontwerp van kongresresoluties klaargemaakt en moest het bestaan dat zijn pennevrucht door de Waalse partij-ondervoorzitter Derbaix koudweg in snippers werd gescheurd.

Terwijl dit en andere fraaie spektakels praktisch in het openbaar werden opgevoerd wroetten achter de schermen naarstig al degenen die nog een rekening te vereffenen hebben. Gewezen eerste - minister Eyskens was hun alter voorganger.

WAT DOET HET A.C.W. ?

Onmogelijk dus om doorheen die inktvlies de toekomst te peilen en te voorspellen wat het C.V.P.-kongres uiteindelijk zal brengen. Het is echter waarschijnlijk dat de heren op het laatste ogenblik zich coram populi toch akkoord stellen over eender welke tekst die de schijn-eenheid van de partij voorlopig redt: zo ook is het op het B.S.P.-kongres gegaan. Of de C.V.P. echter daarmee de zwaarste krizisperiode sinds haar bestaan zal hebben overwonnen, durven we sterk betwijfelen.

Inmiddels is echter een paar maal tijdens de laatste maanden gebleken dat het A.C.W. zich op veilige afstand wenst te houden van de huidige C.V.P.-partij en -regeringspolitiek. In juli jl. waren de Vlaamse A.C.W.-ers voorstander van een politiek van het « stijve been » en verklaarde Gust Cool aan wie het horen wilde « dat de regering gerust mocht vallen ». Enkele dagen geleden kwam — geheel onverwacht — het kommunikee waarbij de christen-demokraten zich beriepen op principiële gronden om Hulpiau ervan te weerhouden, De Saeger op te volgen als voorzitter van de Vlaamse vleugel.

En het plan Duvieusart — waarbij een Waalse en een Vlaamse interprovinciale is voorzien en dat door velen « federalizerend » wordt genoemd — vond langs Vlaamse zijde de (weliswaar voorzichtige) steun van « Het Volk ».

Voorbijgaand taktisch manoeuver van de christelijk-socialen of begin van een tendenz « losser van de partij »?

Waarschijnlijk het eerste. De tweede veronderstelling — een onafhankelijker en vrijer, minder partijgebonden christelijke sociale beweging is te mooi om meer te zijn dan een droom.

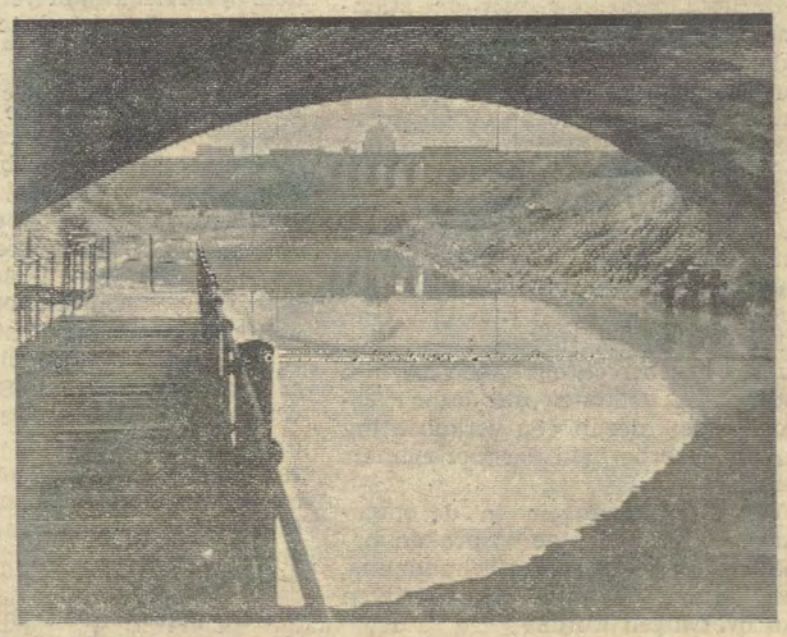

Zicht te Hanswijk-Mechelen. Vandaag en morgen : Mechelen kongresstad.

P.V.V.-DELEGATIE

De P.V.V. heeft de samenstelling van haar partij-afvaardiging in de kommissie voor de grondwetsherziening bekend gemaakt : twee Walen, twee Brusselaars en twee « Vlamingen », onder de leiding van partijvoorzitter Vanaudenhove.

Deze samenstelling is kenschetsend voor de P.V.V.-opvatting omtrent de « drie » nationale gemeenschappen : Walen en Brusselaars, samen niet eens zo talrijk in dit land als de Vlamingen, krijgen in de P.V.V.-delegatie een verhouding van vier tegen twee. De « Vlaamse « afvaardiging telt o.m. de heer Lilar, die een franssprekende is.

Als het aan de P.V.V. ligt, wordt het een mooie grondwet. Helemaal in de stijl anno 1830, tot en met de «Stomme van Porici ».

SIRE, ...

Vandaag zaterdag woont koning Boudewijn in het Paleis der Akademiën te Brussel de plechtige herdenking bij van het feit dat honderd jaar geleden Jules Destrée werd geboren.

Het is ons niet bekend of op het programma ook de voorlezing prijkt van de brief aan de koning die begint met de bekende woorden « Sire, er zijn geen Belgen »...

NIEUWE GOEVERNEUR

Door de op-pensioenstelling van de Oostvlaamse provinciegoeverneur Mariën en zijn vervanging door de socialist De Kinder, bezetten de socialisten nu een goeverneurspost die traditioneel aan de liberalen voorbehouden scheen.

Er is thans nog één PVV-provinciegoeverneur op de negen; de kansen voor de blauwe liefhebbers van dekor zijn dus wel zeer klein geworden.

HET VERSCHIL

Minister Spinoy heeft zich, bij de bespreking van zijn begroting 1964 in de Kamerkommissie, eens te meer beroepen op zijn goede Waalse trouw. Hij onderstreepte dat 45 % van de nieuwe bedrijven die in Vlaanderen werden opgericht, steunen op buitenlandse investeringen en slechts 55 % op Belgisch kapitaal. In Wallonië is de verhouding helemaal anders: 85 % van de nieuwe bedrijven zijn gefinancierd uit Belgische bron en slechts 15 % door het buitenland.

Daarmee wordt nog eens van ministeriële zijde toegegeven wat wij steeds hebben beweerd : de (te trage) industrializering van Vlaanderen volgt uit een groot aantal gunstige faktoren (ligging, arbeidersmarkt, sociaal klimaat, enz.) die in het buitenland werden opgemerkt, terwijl ze van Belgische officiële zijde steeds opzettelijk werden over het hoofd gezien. De officiële Belgische bemoeiingen daarentegen gaan praktisch totaal in de richting van Wallonië.

JOS NIET GERUST

Jos Van Eynde heeft deze week in « Volksgazet » natuurlijk de handen vol gehad met de moeilijkheden in de C.V.P. Grinnikend gaf hij dag na dag verslag over de vijandige tribulaties bij de elektorale konkurrentie.

Toch ging het hem niet helemaal van harte. Hij wenst niets liever dan grote moeilijkheden in de C.V.P., maar vreest meteen dat deze moeilijkheden uiteindelijk zouden leiden naar de definitieve splitsing tussen de Vlaamse en de Waalse C.V.P.-vleugels. Want dat zou wellicht inspirerend kunnen werken in de B.S.P., vooral bij de Walen...

Tegenover de verdeeldheid in de C.V.P. stelt hij de hervonden B.S.P.-eenheid. « Kijk maar naar Luik », schreef hij verleden woensdag, « hoe daar het klimaat veranderd is sinds het B.S.P.-kongres ». Van die klimaatsverandering hebben wij in « La Wallonie » of in « Combat » nog niets gemerkt. Wel integendeel !

WEL INTEGENDEEL

De M.P.W.-organen zijn minder dan ooit geneigd, de B.S.P.-bonzen naar de ogen te kijken .Volgende week immers zullen ze plechtig en nadrukkelijk de rezultaten van het petitionnement bekend maken en deze rezultaten zijn een veeg teken aan de B.S.P.-wand.

Er zouden in het geheel 630.000 handtekeningen verzameld zijn. In Luik tekende 52% van het kiezerskorps, in Waals-Brabant 44% en in de streek van Charleroi 32%.

Het oorspronkelijk opzet was, ongeveer 20% van het kiezerskorps te laten tekenen...

Meent Jos werkelijk dat, na zo'n meevaller, de M.P.W.-jongens braafjes in het gareel zullen lopen ?

PETITIONNEMENT

In de « Libre Belgique » lazen we een lezersbrief waarin de steller meedeelde het petitionnement te hebben getekend, alhoewel hij geen voorstander is van federalisme. Hij meende echter dat het plaatsen van zijn handtekening een middel was om duidelijk stelling te nemen « contre l'impérialisme flamand ».

In die geest hebben wekenlang bladen als «Le Soir» en de « Pourquoi-Pas ? » het petitionnement in de hand gewerkt Het succes ervan is goeddeels te verklaren door een brede anti-Vlaamse stroming in Wallonië en te Brussel.

ABONNEER NU
OP DE VOLKSUNIE

Het is niet de eerste keer dat de Walen van uiterst rechts tot uiterst links mekaar de hand geven in het kader van een anti-Vlaamse aktie. Zo was het ook in de Voerstreek, waar proleten en « graven » hun monsterverbond bezegelden in talloze manifestaties en in 'n maandenlange « gemeenschappelijke aktie ».

TIMMERMANS AAN DE MACHT !

Timmermans, ere-commodore van de Belgische Zeemacht en expert-tomatenverberger, houdt er ook na zijn proces en veroordeling in de Gentse bommenaffaire aan, in het nieuws te blijven. Hij heeft zijn voornemen te kennen gegeven om bij de volgende verkiezingen aan het hoofd te staan van een vaderlandslievende lijst die « verkocht » zal worden met een middenstands-etiketje.

Hij bewijst zichzelf en het vaderland daarmee een goede dienst : bij de verkiezingen zullen we nu eens definitief weten, hoeveel vangers er in Oostende nog zitten.

We zijn benieuwd welke houding de fameuze N.A.C.-K.A.N., die-niets-met-de-bommengooiers-wil-te-maken-hebben, zal aannemen.

DE PRINSES EN DE WETENSCHAP

Prinses Liliane is maar niet weg te slaan uit de wetenschappelijke wereld. Nadat haar echtgenoot alle vlinders tussen Vuurland en Mexico heeft gevangen en in kastjes gestoken, rich de wetenschappelijke belangstelling van de prinses zich nu op grootser en verhevener ondernemingen. Haar jongste project heet ILSI en zou in het beginstadium aan het land een klein half miljard kosten, waarbij ieder jaar nog een slordige 80 miljoen zouden komen.

De ILSI-specialisten werden reeds op overvloedige en rijkbesproeide maaltijden in het kasteel te Argenteuil uitgenodigd. De regering, de nijverheidskringen en de universiteiten werden onder druk gezet om de nodige miljoenen ter beschikking te stellen van Liliane's wetenschappelijk aureool.

Maar niemand schijnt erg scheutig, om zich in die onderneming te wagen. Zopas hebben de Vlaamse studentenverenigingen in het V.V.S. laten weten, dat ze met de prinselijke druk op hun akademische overheid helemaal niet ingenomen zijn en dat ze wel eens « naar één onzer prinselijke kastelen » zouden kunnen gaan « wandelen ». We kunnen hen geen ongelijk geven. De hervorming en uitbreiding van het hoger onderwijs in dit land is nogal een ander probleem dan de prinselijke wetenschapsplannen. En zolang er daarvoor geen geld is, moet men niet langs deuren en vensters buitengooien voor een onderneming die misschien alleen maar moet dienen om Alexander (ge weet wel, les flamands sont des idiots) later onder dak te brengen.

ACHTERSTAND EN ACHTERSTELLING

De Vlaamse ekonomist dr H. Cornelis heeft te Rotterdam, voor de « Nederlandse Maatschappij voor Nijverheid », een voordracht gehouden over Nederlands-Belgische samenwerking in de zone van het kanaal Gent-Terneuzen en over de sociaal - ekonomische toestand van Oost-Vlaanderen.

De heer Cornelis stipte o.m. aan dat de lonen in de Oostvlaamse textielindustrie 30 % lager liggen dan de lonen te Luik. In Oost-Vlaanderen zijn de lonen het laagst en de werkloosheid het hoogst Hij maakte eveneens gewag van het feit dat er vanuit het Oudenaardse elke dag 15.000 pendelarbeiders vertrekken.

Hij had deze cijfers nog kunnen aanvullen met een hele reeks even indrukwekkende gegevens.

Misschien beginnen de Rotterdammers dan eindelijk iets te snappen van die « chekke Flaamse beveging».

PARTIJGENOOT

Collard heeft deze week in zijn wekelijks anti-M.P.W.-artikel voor het eerst het woord « deviationisten » gebruikt aan het adres van de opstandige Waalse partijbroeders.

« Deviationist » is achter het IJzeren Gordijn zowat het ergste scheldwoord dat bestaat. Een deviationist is daar voor binnenlands gebruik ongeveer dat, wat een fascist voor buitenlands gebruik is.

STOP FRANSE PREKEN

Voor een paar weken hebben we hier gewag gemaakt van het feit dat op de St. Vincentiusparochie te Evere ettelijke gelovigen de hoogmis verlieten om te protesteren tegen het feit dat — ten gerieve van vier franstalige aanwezigen — 't sermoen in het Frans werd gehouden. De nieuwe taalregeling in de kerk wekte zoveel ongenoegen dat verschillende parochiale werken en o.m. het Cecialiakoor de helft van hun leden verloren.

De pastoor heeft thans bij middel van een omzendbrief aan zijn parochianen laten weten, dat de oude toestand zal worden hersteld en dat in de hoogmis in het Nederlands zal worden gepredikt.

Daarmee is dan de rust in de parochie teruggekeerd en gaat de Everse H. Geest-oorlog niet door.

Wat veruit de beste oplossing is.

ABONNEER **NU**
OP **DE VOLKSUNIE**

IN MEMORIAM JEF GOOSSENAERTS

In de kliniek van zijn goede vriend prof. Martens te Astene overleed op 6 december, bijna 82 jaar oud, doctor Jef Goossenaerts.

Tot voor enkele maanden, toen de fatale ziekte hem velde, stond deze onvermoeibare strijder nog dagelijks op de bres voor zijn Vlaamse volk.

Sinds 1912 woonde hij in het Gentse, maar met al de vezels van zijn ziel bleef hij verbonden met zijn geboortegrond in de noordelijke Kempen, aan de Kalmthoutse heide waar hij, op 25 februari 1882, op het gehucht Vlijminck op een boerenhoeve werd geboren.

Hij erfde in hoge mate de trots en de taaiheid van een oeroud boerengeslacht, een gezond - heldere geest in een pezig sterk lichaam, een eenvoudig gemoed, een gouden hart. Al deze gaven heeft hij gedurende al de dagen van zijn lang leven zonder berekening in dienst gesteld van de heropstanding van zijn Vlaamse volk, dat hij als niet één heeft liefgehad.

Van af zijn Humaniora (1894-1903) aan het Klein Seminarie te Hoogstraten, tot aan zijn dood heeft hij op ontelbare gebieden pionierswerk verricht.

Een lijvig boekdeel zou slechts bij benadering een schets kunnen brengen van de alzijdige aktiviteit van deze man, die honderden bekend geworden Vlamingen ontdekte en met een taak belastte, die telkens weer een ander terrein bestreek van de Vlaamse herwordingsstrijd.

Organisator zonder weerga, legde hij steeds de grondvesten van een nieuw initiatief, systematisch, het één volgend uit het andere of gelijklopend ermee.

Hij volgde het in zijn eerste stadium tot dat het bodemvastheid had. Hij keek inmiddels uit naar de rechte man op de rechte plaats, vond steeds wat hij zocht en liet dan de leiding over in goede handen, volgde met raad en daad de werking en begon aan een nieuw kapittel, op dezelfde wijze, steeds met nieuw succes.

Zo is dat gegaan met de taalgrensaktie (vóór 1914), met de IJzerbedevaarten, de vernederlandsing van de Gentse Universiteit, de Vlaamse Oudstrijdersbeweging (V.O.S.), het Vlaams Economisch Verbond, het Verbond der Vlaamse oud-hoogstudenten, het Vlaamse Volkstoneel, de Vlaamse Toeristenbond, enz. enz.

Zijn meesterwerk echter heeft hij voor zich zelf behouden, omdat het zo alomvattend was, dat niet één maar wel tien mannen van formaat zouden nodig geweest zijn om er van te maken wat hij alleen er van heeft gemaakt : de heelnederlandse Wetenschappelijke Congressen, uitgaande van de Vereniging voor Wetenschap, met het maandelijks orgaan wetenschappelijke tijdingen waarvan hij het laatste decembernummer nog op zijn ziekbed heeft samengesteld.

Dr. Jef Goossenaerts was enig in de ganse Nederlanden. De vele verworvenheden op gebied van Nederlandstalig onderwijs, wetenschappelijke vorsing, kultuurspreiding, economische en sociale ontwikkeling - verborgenheden nog vijftig jaar geleden - zijn voor een groot deel onder zijn hefboomaktie gegroeid.

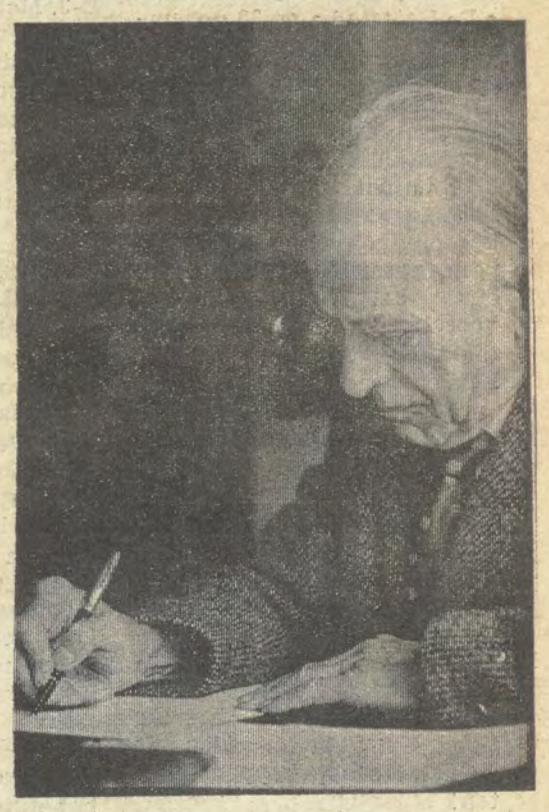

En heel dat reuzenwerk deed hij belangloos, zonder berekening in de meest onthechte onbaatzuchtigheid.

Wat zou hij geworden zijn, indien hij slechts de helft van de weggeschonken energie in eigen dienst had aangewend.

Daaraan heeft hij echter nooit gedacht. Bij hem was het letterlijk «alles voor Vlaanderen».

Bij dit alles bleef hij de eenvoudige, pretentieloze zwoeger, die er nooit naar streefde op het voorplan te worden gebracht. Gelukkig was hij, als zijn werk gedijde, nooit ontmoedigd bij tegenslag.

Hij had daarbij een zuiver gevormd geweten; zijn eigen kleine fouten rekende hij zwaar aan, alleen over zich zelf was hij nooit tevreden. Hij wou daarom nooit gehuldigd worden, maar deed anderen huldigen die een beetje van zijn werk succesvol hadden verricht.

Bewust heeft hij nooit iemand bedrogen of teleurgesteld. Op zijn woord kon men vast vertrouwen. Vergeten deed hij niet, begaafd als hij was met een buitengewoon geheugen.

Al die schitterende eigenschappen bezorgden hem een brede vriendenkring over gans de Nederlanden en in al de generaties die elkaar opvolgden gedurende deze eeuw.

In zijn omgang met de hoogstgeplaatsten, met de hoogstgeleerden, met de meest simpelen uit zijn omgeving : steeds was hij dezelfde, nonconformistische, open en eerlijke, joviale Jef Goossenaerts.

Wereldlijke titels en onderscheidingen heeft hij niet, begeerde hij ook niet.

Maar voor de geschiedenis van Vlaanderen zal hij altijd blijven : Doctor Jef Goossenaerts, de grootste Vlaming van de 20ste eeuw.

Dr. Leo Wouters.

WERF NU

ABONNEMENTEN !

JA, ZE BESTAAN NOG...

De Volksunie-afdeling Lier geeft sinds geruime tijd een zeer verzorgd ledenblad onder de naam «De Omroeper» uit. Over dit ledenblad schreef het Liers weekblad « De Netestad » op 30 november jl. als volgt : « Het inlichtings-omroep-blad van de Zwarte Brigade en de SS van Hitler en de aan het VNV en het Nationaal socialisme verkleefde Liersche Algemeine Zeitung, zijn sinds enkele tijd opnieuw op het oorlogspad gegaan. Wij verwittigen onze bevolking nogmaals voor het zwarte gevaar ». In die stijl gaat het nog een heel stukje verder.

Is die « Netestad » een gloeiend - rood kommunistisch orgaan?

Of een filiale van huilebalk Jos Van Eynde? Niets is minder waar : de « Netestad » is een braaf katoliek weekblad dat op zijn eerste pagina vroom en braafjes het parochieleven en de A.C.V.-berichten brengt.

Het schijnt dus toch waar te zijn dat er te Lier ook échte... schapekoppen zitten!

VERDACHTE BESCHEIDENHEID

In de Haagse krant « Het Vaderland » van 7 december vonden we het verslag van een spreekbeurt, gehouden door de heer Jean Basdevant, directeur van de afdeling kulturele zaken bij het Franse ministerie van Buitenlandse Zaken. De heer Basdevant kwam de Hagenaars eens duidelijk maken, wat Frankrijk allemaal doet voor de uitstraling van de Franse taal : studiebeurzen voor buitenlandse leraars Frans, kursussen in vreemde landen, steun aan franstalige kultuurverenigingen in het buitenland, werving van studenten voor Franse onderwijsinstellingen, enzoverder enzoverder.

De heer Basdevant sprak niet over de Franse inspanningen in België. Over de gespannen aandacht bvb. waarmee men in Parijs de annexatie van de zes Vlaamse randgemeenten rond Brussel volgde, of over de biblioteken in de Voerstreek.

De heer Basdevant gaf alleen maar toe dat de buitenlandse taalpolitiek van Frankrijk grote sommen geld kost. Een bedrag verkoos hij echter niet te noemen!

Wie denkt dat Frankrijk zijn ministerie van Buitenlandse Zaken met centen laat gooien alleen maar omwille van de culture latine, is wel zeer naief. Men verwacht van dergelijke investeringen uiteindelijk ook politieke « goodwill » en invloed.

De rabiate franskiljons die in ons land de politiek van de « Amitiés françaises » tot de hunne maken, zijn tenslotte niets anders dan agenten in dienst van den vreemde...

EEN KEER IS GEEN REGEL

De regering heeft dan toch ook eens een goede beslissing getroffen : de Scheldetunnel te Antwerpen zal, naast de weg voor het autoverkeer, ook een dubbele spoorlijn bevatten.

Dit was de enig-mogelijke en aanvaardbare oplossing.

Terzelfdertijd met dit nieuws deelde de regering mee dat de tunnelweg zal betaald worden door middel van de kredieten, bestemd voor de E-3. Met andere woorden : de zolang verwachte tweede oeververbinding zal goeddeels gefinancierd worden door de Vlaamse gemeenschap zelf. Ook hier geldt de « priorité absolue » voor de route de Wallonie.

DODELIJK

Inmiddels is, door een tragisch ongeval, eens te meer bewezen hoe onzinnig en schandalig het jarenlange uitblijven van een tweede Scheldeoever - verbinding te Antwerpen is. Een jonge vrouw bloedde enkele dagen geleden in de tunnel dood, omdat door de verkeersopstopping er anderhalf uur lang geen mogelijkheid was, haar met de ziekenwagen te bereiken.

De nieuwe tunnel zal slechts over vier à vijf jaar klaar komen. Inmiddels zal het autopark in ons land weer fel toegenomen zijn.

Hoeveel slachtoffers moeten er in die tijd nog vallen, slachtoffers van de Brusselse verwaarlozing der Vlaamse belangen?

MISLEIDING

De « Standaard » van donderdag 5 december bloklette-rde op de eerste pagina : « Regering acht taalwet van toepassing op Mol ». Dat is vanwege de « Standaard » de zoveelste misleiding van haar lezers.

We hebben er donderdagmorgen nog eens zorgvuldig het Beknopt Verslag van de Kamer op na gelezen, speciaal dan de uiteenzettingen van de ministers Spinoy en Gilson, die inzake de interpellatie over Mol het regeringsstandpunt verdedigden. Het is onmogelijk, die uiteenzettingen hier in hun geheel weer te geven. Eén ding is zeker : ze stroken hoegenaamd niet met de titel van de « Standaard ».

Spinoy verklaarde o.m. : « Ik zou willen aanstippen dat ik hen benijd die met volstrekte zekerheid over de toepassing van de wet op het centrum van Mol kunnen spreken ». De uitleg van Gilson was een monument van dubbelzinnigheid en verwarring; nergens echter gaf hij de « Standaard » stof om affirmatief te zijn in blokletters.

VOORRANG AAN HET GEZIN

Het enorm belang van een gezonde demografische ontwikkeling voor de volkswelvaart in het algemeen en voor de ekonomische ekspansie in het bijzonder, werd de jongste jaren aangetoond door de Waalse ekonomische moeilijkheden. Niet alleen zit Wallonië geplaagd met een enigszins verouderde industrie, maar de onvoldoende bevolkingsaangroei heeft problemen geschapen die de Waalse welvaart rechtstreeks bedreigen. Het wordt inderdaad steeds moeilijker, werkkrachten uit de vreemde te blijven invoeren om de eigen tekorten aan te vullen. En in zover een voldoend aantal arbeidskrachten onontbeerlijk is voor een normale ekonomische ontwikkeling, begrijpt men zonder moeite waar het Waalse schoentje knelt !

Men was te Bergen, Namen en Luik trouwens zozeer overtuigd van het belang der demografie in het kader van de algemene Waalse ekonomische problematiek, dat het probleem in handen gegeven werd van een buitenlander : de Parijse professor Alfred Sauvy. In het naar hem genoemde verslag lezen we dan ook (op blz. 32 van de CEW-uitgave) : « De toename van de bevolking vormt geen doel op zichzelf, evenmin als een stijging van het geboortecijfer. Maar een en ander is onontbeerlijk om Wallonië een voldoende ekonomische ontwikkeling te verzekeren ».

De Malthusiaanse denkbeelden, volgens dewelke een hoog geboorte-overschot noodzakelijk moet leiden tot werkloosheid en even noodzakelijk het bestaande welvaartspeil moet bedreigen, zijn reeds lang verlaten door de teoretici en verdwijnen eveneens stilaan uit het onderbewustzijn van de massa. We kunnen gerust beweren dat vandaag iedereen het belang inziet van een gezonde bevolkingsaangroei.

Ook de regering Lefèvre-Spaak zag dit in ! Bijna twee jaar geleden verklaarde de h. Lefèvre dat zijn regering een groots opgevat bevolkings- en gezinsbeleid zou voeren. Ondertussen verscheen het ophefmakend « Verslag Sauvy » over het ekonomisch en demografisch probleem van Wallonië, verscheen ook het rapport Delpérée en volgde de oprichting van het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudiën. Er werden de laatste tijd echter niet alleen studies gepubliceerd en centra opgericht : de kinderbijslag voor zelfstandigen zal, vanaf het vierde kind en met ingang van 1 januari 1964, verhoogd worden tot 1.000 F ; men spreekt ervan de kinderbijslag voor gehandikapte kinderen van loontrekkenden te verhogen tot het peil van deze voor wezen ; het wetsontwerp betreffende de jeugdbescherming werd eindelijk neergelegd op het Bureau van de Kamer.

Deze op zichzelf goede maatregelen zijn in hun geheel een zeer mager beestje en staan mijlen ver van een door de eerste-minister aangekondigd groots opgevat bevolkings- en gezinsbeleid. Het blijkt dat de eerste-minister ook in deze aangelegenheid groot ziet... en klein doet. De « Bond » van 26 juli 1963 merkte onder de titel « Eerste semester 1963 : ontgoochelend » schamper op : « Sedert begin 1963 schijnen de goden vermoeid. Er gebeurde niets meer buiten de aanpassing van sommige bedragen aan de index. De grote windstoot, die de lucht in de Wetstraat scheen te hebben ontreinigd, is ineens gaan liggen en verzwonden. Volslagen windstilte... Moeten wij thans gaan besluiten dat voetstappen en besprekingen niets hebben opgeleverd en er dus ook de praktische conclusies uit trekken ? ». Het is echter zeer onwaarschijnlijk dat de h. Lefèvre de nodige tijd heeft om wekelijks de ongeveer 12 bladzijden van het (interessant) BGJG-orgaan door te nemen. Want in het nummer van 1 december jl. moest de Bond er in een motie zijn spijt over uitdrukken « dat niettegenstaande de uitdrukkelijke belofte van de eerste-minister, door de regering geen geheel van gezins- en demografische maatregelen werd opgesteld ».

Zodat mag beweerd worden dat de eerste-minister niet alleen geen gezins- en bevolkingsbeleid voert, maar dat hij zelfs niet weet hoe iets dergelijks gevoerd moet worden. Indien het dus geen onwil is, is het onbekwaamheid. In beide gevallen dringt zich hetzelfde besluit op !

Er valt nochtans heel wat te doen. We staan nog ver af van een regeringsbeleid, waarbij aan het gezin de aandacht wordt geschonken die het verdient. Nog altijd blijven de vraagstukken rond bevolking en gezin een aanhangsel van Sociale Voorzorg, in plaats van één der grondelementen in onze sociale politiek. Het klimaat dat aan de gezinnen moet toegelaten zoveel kinderen te aanvaarden als ze wel zouden wensen, is nog altijd niet geschapen. En het ziet er niet naar uit dat de huidige regering ooit een dergelijk klimaat heeft willen scheppen. De houding van de regering (en van de unitaire partijen) in verband met de geëiste oprichting van een zelfstandig ministerie voor gezinsvraagstukken, zegt genoeg.

En wat komt er terecht van de vertegenwoordiging van de gezinnen in de nieuwe Sociaal-Ekonomische Raad ? Of gaan we regelrecht naar een door « De Bond » genoemd « tweekoppig paternalisme, waardoor patroons en vakbonden de ganse leiding van het sociaal-ekonomisch leven van het land in handen nemen », met veronachtzaming van de gezinsorganizaties ?

Onder de vele gezinsproblemen die wachten op een oplossing noemen we slechts : het vraagstuk van de vrouwenarbeid in al zijn aspekten, de vertegenwoordiging van de gezinsorganizaties in de SER, de oprichting van een zelfstandig ministerie voor gezinsvraagstukken, de huisvesting, de jonge gezinnen, de gehandikapte jeugd, enz. Zoveel problemen die dringend een ernstige aanpak vereisen, zoveel problemen die geen ernstige aanpak krijgen. De gezinnen behoren nu eenmaal niet tot de troetelkinderen van onze huidige regering...

De Volksunie is er zich steeds bewust van geweest dat een maatschappij, waar de zorg voor het gezin één der grondpeilers van de sociale politiek uitmaakt, een welvarende maatschappij is. De gezinnen kunnen dan ook vast rekenen op de steun van de Vlaams-nationale gekozenen, die geen gelegenheid zullen verwaarlozen om de regering het vuur aan de schenen te leggen en uitleg te eisen over de huidige gang van zaken.

De Volksunie geeft voorrang aan het gezin !

t.

SOCIALE VOORDELEN, ARBEID EN KAPITAAL

Het is een gekende taktiek van de kapitalistische ekonomie dat het groot kapitaal zijn verhoudingen met de arbeidswereld liefst en uitsluitend regelt op basis van loonsvergoedingen en sociale voordelen in ruil voor de arbeid.
En het is een feit dat de evolutie toestaat, steeds hoger lonen en meer sociale voordelen toe te kennen. En men zegt dan dat het ekonomisch produkt moet verhoogd om meer voordelen toe te kennen, d.w.z. de koek moet groter worden opdat elk een groter deel zou krijgen. De sociale politiek bepaalt zich tot een politiek van sociale voordelen ten gunste van « ekonomische zwakken ».

De produktie zelf blijft in handen van kapitalistische machten en van de bezitters der kapitaalmiddelen die hun produktie bepalen, in funktie daarvan arbeiders huren en met hen in het beste geval in een paritaire verhouding treden waardoor hun meesterschap nooit wordt bedreigd.

Is dat een perspektief waarbij wij ons kunnen neerleggen ? Kunnen we ons verzoenen met een dergelijke politiek van samenwerking tussen arbeid en kapitaal ? Het antwoord is natuurlijk ontkennend, maar vereist toch verduidelijking en nuancering.

Het zal nimmer in onze geest opkomen het privaat bezit van produktiemiddelen als zodanig te betwisten noch de ekonomische leiding der bedrijven van hen die met hun have en goed zelf of in familieverband ervoor instaan of ze hebben opgebouwd. Deze vereenzelviging van eigendom en leiding van een bedrijf geldt echter slechts voor een kleine minderheidsgroep.

Het gros der werknemers is in dienst van bedrijven die worden beheerst door naamloos kapitaal waarbij niet alleen een splitsing is doorgevoerd tussen eigendom en ekonomische leiding, maar waar bovendien een klein procent van aandeelhouders volledig oppermachtig en van buiten uit beslist. Bovendien gebeurt het niet zelden dat die groepen met 10 à 15% der aandelen dan nog slechts werken met het spaargeld van anderen en wel van de grote massa kleine spaarders.

Men stelt hier het probleem der holdings en private belangengroepen. Wat moet onze reaktie zijn op de huidige nog in grote mate kapitalistische ekonomie ? Deze kan vooral in twee grote rubrieken worden samengevat.

I. Meer rechtstreeks beheer door overheid in een aantal vitale aangelegenheden.

1) Hiertoe behoort vooreerst een stelsel van nationalisatie voor de energie en andere basissektoren; zij spelen zulk een belangrijke rol dat ze niet zonder gevaar in handen kunnen worden gelaten van private groepen maar onder leiding der gemeenschap moeten geplaatst (cfr. opeenvolgende pauselijke encyklieken). De algemene leiding van het ekonomisch leven dient immers te berusten bij het staatsgezag dat in dienst staat van he algemeen belang.

De sektor gas, elektriciteit en atoomenergie zou aldus door de overheid dienen uitgebaat. Ook de kolensektor, die om diverse redenen als ingrediënt in de nationale energievoorziening dient behouden. De oprichting van een Vlaamse staatsmaatschappij voor de Kempense steenkoolmijnen en van algemene Vlaamse staatsmaatschappijen voor gas en elektriciteit zou de sociokulturele ontvoogding en ekonomische welvaart geweldig begunstigen.

Ook in andere sektoren, zoals openbaar en kollektief vervoer, dient een duidelijker overheidsuitbating ingevoerd : we denken aan de N.M.B.S., buurtspoor, Sabena, Brusselse trammaatschappij. Het is moeilijk aan te nemen dat deze sektor in handen wordt gelaten van het private kapitaal, al was het maar omwille van een monopolistisch gebruik van het openbaar domein en omwille van de grote betekenis van het kollektief vervoer.

In vele gevalln bestaat hier in de praktijk een soort gemengd stelsel waarin de staat alle nadelen draagt en het private kapitaal de vrije hand krijgt om een reeks wantoestanden op gang te houden; we denken aan Mol, de Sabena, de dubbele trammaatschappij te Brussel

2) Buiten deze materiële basissectoren dient de overheid ook te beschikken over de nodige financiële middelen om een politiek van economische welvaart en expansie te voeren.

Een belangrijke schakel daarin vormt de oprichting van een Vlaamse investeringsmaatschappij met ruime middelen en mogelijkheden tot initiatief. Dit dient te gebeuren door participaties in bestaande of op te richten bedrijven waarvoor het private kapitaal, geleid door financiële overwegingen, gewoonlijk terugschrikt. Of in achtergebleven gewesten waarvoor het private kapitaal tot dusverre onvoldoende belangstelling had.

Een beter geleide beschikking over energie en investeringsmiddelen moet de staatsoverheid toelaten, in overleg met de werkgevers en werknemers en de plaatselijke gewestelijke besturen, een geordende politiek van programmatie te voeren.

Daartoe is vereist een sterker kontrole en invloed van de overheid op de financiële instellingen als banken, verzekeringsmaatschappijen en holdings die over de spaargelden der massa beschikken.

Als we hierboven spreken over overheidsbeheer in een aantal vitale sectoren, dan is dat niet omwille van een geest van principiële nationalisatie maar omwille van de noodzaak voor de overheid om over ruime invloeden te beschikken in de twee basissectoren van energiepolitiek en geldmiddelen om op aktieve wijze de algemene welvaart te stimuleren en dit in het belang zelf van de ruimste en maximale ontplooiing van het vrije economisch initiatief.

II. Meer aandeel en medebeheer van de arbeiders in het bedrijf vooral wanneer de werkgever door het naamloos kapitaal wordt bepaald.

Het gros van het economisch leven kan best berusten op het vrij initiatief en op grond van private eigendom der produktiemiddelen.

Dit geldt echter ook voor de werknemers. Meerdere encyclieken van pausen hebben de suggestie geopperd, het loonkontrakt te veranderen in een kontrakt van maatschap en deelgenootschap.

In bedrijven waar bvb. een klein procent naamloze kapitaalbezitters op de algemene vergadering opkomen om een beheer aan te stellen en de gang van zaken te bepalen zonder zich te vereenzelvigen met het bedrijf, kan men gerust de niet opgekomen aandeelhouders laten vervangen door bijzondere commissarissen van de staat met tussenkomst van de verenigingen van werkgevers en werknemers teneinde de leiding van het bedrijf te laten aanstellen en kontroleren met behulp van het personeel.

Waarom zou in dergelijke bedrijven het personeel niet van even groot belang zijn als de 10 à 15 % naamloze aandeelhouders die het thans voor het zeggen hebben? Waarom zou men niet een nieuwe vorm van personenvennootschap kunnen invoeren, waardoor bepaalde NV's zouden kunnen omgevormd worden tot werkgemeenschappen die kapitaal huren i.p.v. zelf door het kapitaal te worden gehuurd?

Ziedaar een evolutie die we moeten openhouden en die ook door de KWB wordt vooropgesteld. De samenwerking van werkgevers en werknemers kan verschillende vormen aannemen gaande van een ondergeschiktheid van de arbeider aan de kapitaalbezitter tot een partnerschap van werkgevers en werknemers en in bepaalde gevallen tot een zekere vereenzelviging van beide

De werkgevers moeten ongetwijfeld de ekonomische leiders van het bedrijf blijven. In grote ondernemingen dient het sociale medebeheer in de lijn der huidige ondernemingsraden, ingesteld op basis van het loonkontrakt, omgevormd tot een ekonomisch medezeggenschap met inzage van de boekhouding. En niets belet dat de werknemers in bedrijven waar slechts een klein procent der kapitaalbezitters opkomt, langs een bepaalde vorm van maatschappelijke vereniging en organisatie in grote mate hun eigen werkgevers worden.

Men mag in geen geval het partnerschap tussen werkgevers en werknemers gelijk stellen met een partnerschap van kapitaal en arbeid. Het eerste kan men aanvarden, het tweede niet. Het kapitaal is immers maar een instrument in dienst van werkgever en werknemer. Zo kan de werknemer niet alleen rekenen op sociale voordelen in ruil voor zijn werk, maar ook een aktieve en verantwoordelijke medespeler worden in het produktieproces.

D. Deconinck

PARLEMENTAIRE KRABBELS

« De regering geeft toe dat het Studiecentrum voor Kernenergie onder toepassing van de taalwet valt », jubelden de C.V.P.-bladen als rezultaat van de interpellatie Berghmans en Verroken. En deze kranten maakten daar een overwinning van. De waarheid is wel iets meer geschakeerd. De ministers Spinoy en Gilson hebben mistige uitspraken gepleegd; Gilson (de vader van de taalwet op bestuurszaken !) liet het aan Spinoy over, te oordelen of de taalwet inderdaad dient toegepast.

Minister Spinoy deed sybillijns; na allerlei redenen tot voorbehoud gemaakt te hebben en diegenen te hebben benijd die met volstrekte zekerheid over de toepassing van de wet kunnen spreken, gaf hij toe dat de wet van toepassing moest zijn Hij stelde echter onmiddellijk de vraag onder welk regime het S.C.K. te Mol viel en verengde het debat tot de vraag of de directeur-generaal vooraf diende te slagen in een taalproef voor het vast wervingssekretariaat of niet.

Verder zei hij nog dat het Centrum zijn best doet. Dat is al even geruststellend als zijn verbijsterende verklaring van de week voordien, waar hij de Vlamingen suste met de verzekering dat hun belangen in goede handen waren van een generaal (die voorzitter van de beheerraad van het S.C.K. is geworden) die te Mol dient in dezelfde geest waarin de officieren de natie in het leger dienen. Men ziet dat zijn verblijf op Landsverdediging deze vroegere anti-militarist ongeneeslijk heeft besmet.

Verleden week prezen wij De Saeger voor zijn heldere stellingname : de benoeming van de directeur-generaal is nietig. Bij de stemming deze week echter trok De Saeger zijn motie in, alhoewel deze motie toch reeds een geschakeerd vertrouwen in de regering inhield. Hij liet verstaan dat er een akkoord bereikt werd tussen B.S.P. en C.V.P. en dat zijn motie dus geen zin meer had. Bij deze elastische terugtocht blafte Van Eynde hem toe : « een beetje fair-play a.u.b. ». En al de C.V.P.-ers, zowel Berghmans (de eerste interpellant) als Verroken (de tweede interpellant), stemden de motie van vertrouwen in de regering. Terwijl toch Berghmans tijdens zijn interpellatie als voorwaarde om de gemoederen in Mol te bedaren stelde, dat de directeur-generaal een Vlaming zou zijn.

De huidige directeur-generaal is nog steeds dezelfde tegen wie de Vlaamse C.V.P.-ers hebben gereageerd, nog steeds dezelfde tegen wie de interpellatie ging en tegen wie de C.V.P.-pers in wrekende artikels scherp van leer trok. De zoveelste smadelijke kapitulatie van de partij, die in Vlaanderen (helaas !) nog steeds de meerderheid vertegenwoordigt.

Een socialistisch voorman zei eens misprijzend, naar aanleiding van een andere C.V.P.-kapitulatie : « er is niets dat zo rap kapituleert als de C.V.P.-ers ! ».

Bij de begroting van Buitenlandse Zaken was ongewoon veel belangstelling. Spaak, wiens oratorische aantrekkingskracht de laatste tijd fel verminderd leek, had ditmaal toch een talrijk publiek aangetrokken. Hij verdedigde zijn buitenlands beleid met talent. Hij kwam op voor de E.E.G., voor de Navo, het leiderschap van Amerika en de politiek van ontspanning. Scheyven (Sjèvenne in het Brussels Frans) waagde het ditmaal niet, een Gaullistisch wanklankje te laten horen : vorige keer werd deze Brusselse bankier in geen tijd door Spaak tegen het vilt geknokt. Ook De Staercke, die bij een vorige bespreking Spaak (voorzichtig) had terecht gewezen, hield braafjes zijn mond.

Frans Van der Elst, aandachtig door Spaak met de koptelefoon beluisterd, zei geen fundamentele bezwaren te hebben tegen de buitenlandse politiek zoals zij door de minister wordt gevoerd. Onze woordvoerder noemde de overeenkomst van de Schelde-Rijnverbinding een goede zaak. Hij bepleitte de oprichting van de Hoge Raad voor de Nederlandse kultuur, zoals werd voorgesteld door het Algemeen Nederlands Kongres. Hij drong er op aan dat men de problemen in Benelux zou oplossen en niet daarmee zou wachten tot zij een (eventuele) oplossing zouden krijgen in de E.E.G.

Spreker oordeelde dat onze troepen uit Duitsland dienen teruggetrokken te worden. Hij wees er met klem op dat de taalwet in dit departement volledig dient toegepast.

Onze verkozene verklaarde zich voorstander van een verenigd Europa, dat geen smeltkroes mag zijn, maar waarin elke taal en kultuur dient beveiligd en de overheersing van de grote landen uitgeschakeld.

Nik Claes

UIT DE ARCHIEVEN DER VLAAMSE BEWEGING

LODEWIJK DE RAET

(1870-1914)

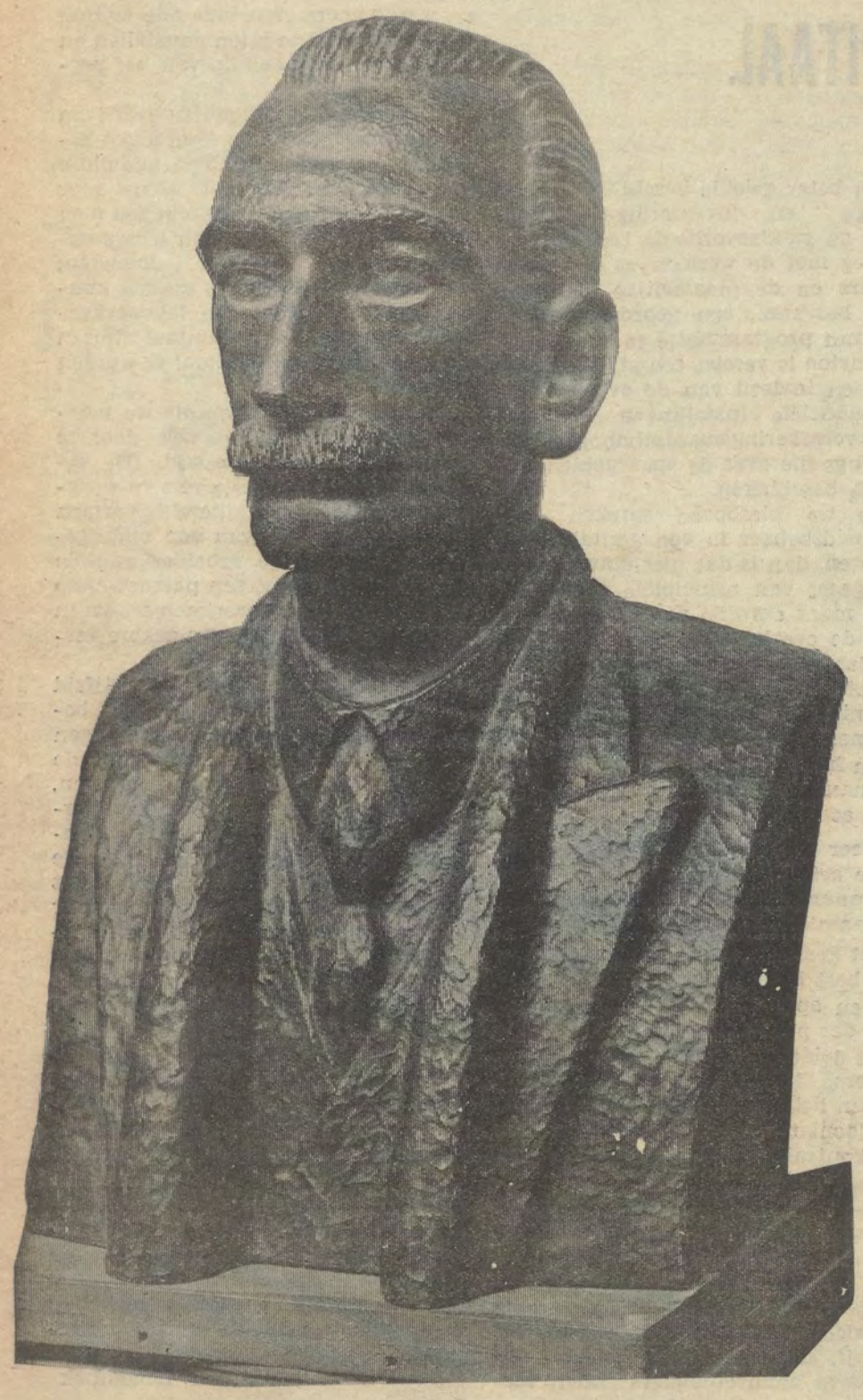

L. De Raet (borstbeeld door Oscar Jespers)

«Twee Walkuren, epische zusters, leiden de wereld: de Gedachte en het Zwaard». Met deze eerste zin uit het eerste artikel dat Lodewijk De Raet schreef in 1892 in het Studententijdschrift «De Goedendag» begint zijn lijvig werk «Over Vlaamsche Volkskracht» dat in 1906 verscheen en dat in 1913, bijgewerkt onder de titel «Vlaanderens Cultuurwaarden», uitgegeven werd. Met dezelfde zin besloot in 1916 Von Bissing zijn rede bij de opening der eerste Vlaamse universiteit te Gent — universiteit die De Raet's levensdroom geweest was.

CIJFERS EN REALISME

De Raet behoorde tot de groep Brusselse flaminganten, waarvan ook August Vermeylen deel uitmaakte. Hij was een zeer schrander man, die idealisme paarde aan een gezond inzicht, een streng-wetenschappelijke aanpak en een realistische oplossing der problemen. Hij studeerde voor ingenieur aan de universiteiten van Gent, Bologna en Brussel. Na zijn diploma behaald te hebben, werd hij ambtenaar bij het pas opgerichte Ministerie van Nijverheid en Arbeid. Hij kwam terecht bij de Dienst voor Statistiek en daar zou hij een aantal gegevens vinden voor zijn latere studies over ekonomische problemen en volkswelvaart. Want De Raet bleef geen stil zittend ambtenaar : hij ging ekonomie studeren bij Waxweyler aan het Solvay-Instituut en behaalde er het doktoraat in de ekonomische en sociale wetenschappen.

DE RAET EN MAC LEOD

Reeds tijdens zijn studententijd ging De Raet's belangstelling naar het hoger onderwijs en naar de hogeschooluitbreiding. In 1892 schreef hij, samen met P. Tack, een studie over de Hogeschooluitbreiding en de Vlaamse beweging. Het probleem der Vlaamse universiteit was nu ter sprake gekomen, nadat de vervlaamsing van het middelbaar onderwijs reeds een tiental jaren op de dagorde der Vlaamse Beweging stond. Op het 23e Nederlands Congres te Antwerpen kwam het tot het oprichten van een commissie, «gelast met het onderzoek van de wenselijkheid tot het oprichten van een Nederlandse hogeschool in België...» en die men later de eerste Hogeschool-commissie zou noemen. Voorzitter was Max Rooses, verslaggever prof. Mac Leod. Een jaar later was Mac Leod klaar met zijn rapport : pas zes jaar later in 1903 zou het voorstel Mac Leod algemeen aangenomen worden op de jaarlijkse vergadering van het Algemeen Nederlands Verbond...

Het voorstel Mac Leod kreeg echter bij de radicalen geen goed onthaal : het tijdschema was onaanvaardbaar in een periode waarin de industriële ontwikkeling binnen zeer korte tijd Vlaamse universitairen, ingenieurs en technici zou nodig hebben, De Raet zag dit duidelijk in en ook Dosfel en zijn groep hadden een radicaler programma uitgewerkt.

De Raet bracht nog hetzelfde jaar voor de Vlaamse Volksraad heftige kritiek uit op het voorstel Mac Leod en hij ijverde met woord en schrift voor zijn opvattingen. Mac Leod had zich inmiddels teruggetrokken : De Raet werd zijn opvolger in de strijd, die eerst nog op het teoretisch vlak gevoerd werd om dan tot een algemeen aanvaard strijd-objektief te worden.

In 1905 werkten de gebroeders Daens een wetsvoorstel uit, dat op het rapport der eerste commissie gebaseerd was, maar de mogelijkheden van De Raet's oplossing openliet.

Eindelijk in 1907 haalde De Raet zijn slag thuis : op de jaarlijkse A.N.V.-vergadering werd opnieuw voorgesteld een commissie — de tweede Hogeschoolcommissie — te benoemen. Van de studie-sektie was De Raet verslaggever : zijn rapport was het jaar daarop gereed. Dosfel, Maarten Rudelsheim e.a. hadden hem hierin bijgestaan. Hetzelfde jaar werd het — bijna eenparig — aangenomen en nu kon de aktie en propaganda — onder leiding van H. Meert, de tekstdichter van de «Vlaamse Leeuw», aangevat worden.

UNIVERSITÉ FLAMANDE ? JAMAIS !

Inmiddels was het Belgisch Episkopaat de anti-Vlaamse machten ter hulp gekomen en kantte zich, op zogezegd wetenschappelijke gronden, tegen een Nederlandstalige universiteit. Kardinaal Mercier — van wie de Paus zei dat hij een geleerd man was, die zich echter veel te veel met politiek inliet — had uitgeroepen « Une université flamande ? Jamais ! ».

Lodewijk De Raet weerlegde in een schitterend betoog de zogezegde « wetenschappelijke » bezwaren van het Episkopaat, wiens inmenging in deze zaak het probleem alleen maar scherper stelde en een grotere weerklank gaf.

Eindelijk, in 1911, werd het rapport van De Raet geformuleerd in een wetsvoorstel dat door de « drie kraaiende hanen » Franck, Van Cauwelaert en Huysmans, werd neergelegd. Van de studeerkamer was het nu in het Parlement geraakt. Vlaanderen zou echter tot 1930 moeten wachten eer België — onder de druk van het wassend Vlaams getij — zou toegeven...

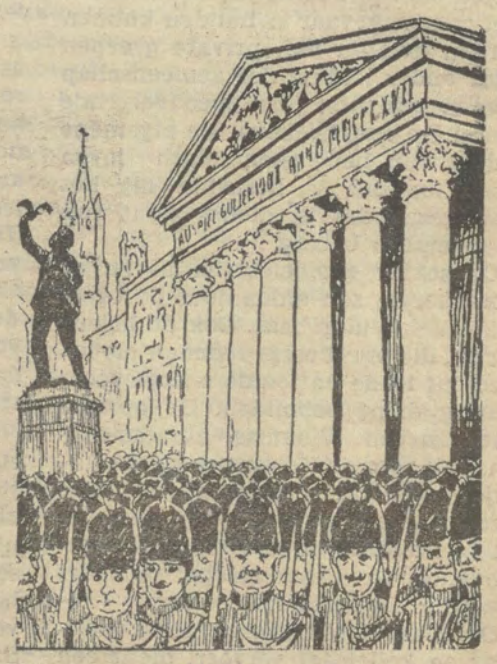

Spotprent uit het jaar 1919 : zo werd de Gentse universiteit na de oorlog heropend.

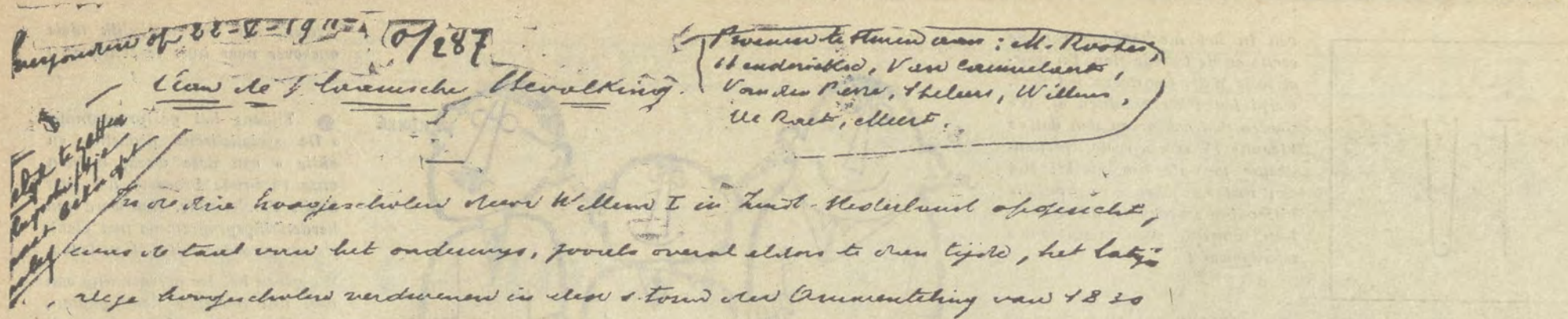

Handschrift van L. De Raet. Het « Muzeum en Archief van de Vlaamse Kultuur » te Antwerpen, waar we het handschrift ontleenden, bezit eveneens de drukproef van dit manifest; op de eerste bladzijde ervan heeft Frans Van Cauwelaert destijds geschreven « Zeer wèl ! ».

« DE GEDACHTE EN HET ZWAARD »

DE VLAAMSE BEWEGING ALS NATIONALE ONTVOOGDINGSSTRIJD IN AL ZIJN ASPEKTEN

HET GROOTS CONCEPT

In het kader van deze naar alle zijden om zich heengrijpende heropleving dienen wij ook De Raet's werk als ekonomist en socioloog te zien. De Raet was nationalist, in die zin dat hij de nationale bevrijding als einddoel zag. Zijn onderzoek naar het verband tussen ekonomie, kultuur en politiek zijn door deze bekommernis ingegeven. Deze inzichten waren zeker vóór hem reeds gedeeltelijk aanwezig : maar De Raet's verdienste is het geweest, ze wetenschappelijk te funderen en in een groots concept samen te vatten. De Vlaamse beweging, die al te vaak als een taalkwestie werd beschouwd, kreeg door deze nadruk op andere faktoren ook naar buiten uit een breder, algemener uitzicht : haar gestalte was die van een nationale bevrijdingsbeweging geworden met taalkundige, ekonomische, sociale en politieke belangstellingen en objektieven. Want ook politiek liet De Raet zich niet onbetuigd, en het is misschien wel eens goed hierop de nadruk te leggen, nu zovelen zijn naam eren en gebruiken. Hij was een der stichters van de nationalistische Vlaamse Volkspartij te Brussel. Deze partij werd gesticht door Maurits Josson; naast De Raet behoorden ook Prosper Van Langendonck, Lode Opdebeeck, Isidoor Teirlinck (vader van Herman Teirlinck) en Reimond Stijns tot de leidende figuren.

HET BREDER KADER

De figuur van De Raet verscheen aan de Vlaamse horizon op een ogenblik dat de beweging haar kinderschoenen begon te ontgroeien. We spraken daarstraks van Vermeylen : zijn « Kritiek der Vlaamse Beweging » verscheen in 1895. Rodenbach was in 1880 gestorven, maar zijn werk en zijn voorbeeld hadden onuitwisbare sporen nagelaten : in de studentenmilieu's greep de Blauwvoeterie om zich heen, en uit haar rangen waren mannen getreden als Dosfel; zelfs in de Klein-Seminaries, o.m. te Hoogstraten, werd de geest der Blauwvoeterie vaardig : over de gebroeders Van Cauwelaert, Jef Goossenaerts (die zopas overleden is) e.a. De aldaar gestichte Studentenbond was zelfs een der laatste die tot kort voor de tweede wereldoorlog nog bestond.

Het Westvlaamse mirakel van Gezelle, Verriest, Rodenbach en Verschaeve (wiens eerste verzen uit «Zeesymfonien» dateren van 1908) brak door de provinciegrenzen heen, stroomde in de beweging over en gaf haar de oorspronkelijk Nederlandsgerichte oriëntatie weer. Ter zelfdertijd werd het literaire en artistieke leven een ruimere horizont geschonken : naast Vermeylen stond Prosper Van Langendonck in de eerste « Van nu en Straks »-generatie met een uitgesproken Groot-Nederlandse overtuiging.

DE RAET EN VERMEYLEN

En hier treedt ook duidelijk het verschil in opvatting aan het licht tussen De Raet en August Vermeylen, een verschil dat niet slechts door temperament of intellektuele oriëntatie bepaald werd, maar dat door ideologische motieven gekenmerkt is. De latere partij-socialist en senator Vermeylen zag de volksverheffing al te zeer als een individualistische en persoonlijke zaak. De Raet zag het geheel der volksgemeenschap, met haar ekonomische, sociale, kulturele en politieke aspekten die met elkaar onloochenbare bindingen hebben. De Raet was zeker geen Marxist : het sociaal-ekonomische was voor hem geen hoofdzaak, geen verklaring voor alle andere aspekten. Maar hij is een der eersten, zoniet de eerste, die het nationalisme een sociale ethiek heeft willen geven. Tussen de demokratische ontwikkeling der Vlaamse beweging en haar politieke verschijning in het aktivisme staat hij : méér dan een bindteken en een voorloper. Want aan al degenen die — ook van officiele zijde — De Raet huldigen, moge het herhaald worden : indien De Raet niet gestorven ware in 1914, zou België naar alle waarschijnlijkheid hem het lot hebben doen ondergaan van een Borms, een Dosfel, een M. Rudelsheim, een R. Speleers en zovele anderen. Toen in november 1914, tengevolge van de drieste houding der franskiljons, de voornaamste Vlaamse leiders tot het inzicht kwamen dat zij niet konden noch mochten rusten, was De Raet een der eersten om met klem de noodzakelijkheid van de Vlaamse aktie, ook in oorlogstijd, te verdedigen — op een ogenblik dat R. de Clercq nog « Geen vriendschap onder de helm.... » dichtte.

Tijdens een vergadering in het Vlaams huis te Brussel kwam het tot een heftige woordenwisseling tussen De Raet en Vermeylen. De gewezen anarchist en ontkenner van alle staatsgezag verdedigde nu het principe van « de staat boven alles » en viel De Raet op buitengewoon scherpe wijze aan...

Vermeylen's houding krenkte de eerlijke, konsekwente De Raet zeer diep. Zijn gezondheid was reeds erg geschokt, mede door zijn onverpoosd werk in de strijd voor de Vlaamse Hogeschool. Hij stierf kort daarop op 24 december 1914, nog geen vijf en veertig jaar oud. Het aktivisme trok de lijn, die De Raet uitgestippeld had, voort.

Vermeylen daarentegen belandde in het bourgeois-socialisme en ging daardoor voor de Vlaamse beweging verloren...

Verhelderend voor De Raet's houding in de eerste oorlogsmaanden zouden de nota's uit zijn dagboek zijn. Eigenaardig genoeg is dat dagboek uit de nalatenschap verdwenen en nog steeds niet terug opgedoken, alhoewel reeds gedurende de Eerste Wereldoorlog de vraag ernaar — o.m. door L. Picard — werd gesteld.

August Vermeylen

Het aktivisme zou De Raet's gelachte niet verloochenen : aan de eerste Vlaamse Universiteit die in oktober 1916 geopend werd, ontstond een « Lodewijk De Raet-vereniging » voor de studie van ekonomische en sociale vraagstukken.

J. Dierckx.

Een gedeelte van het illustratiemateriaal op deze bladzijden werd ons bereidwillig in bruikleen gegeven door het « Muzeum en Archief van de Vlaamse Kultuur » te Antwerpen.

TV

● *Willy Courteaux bracht ons zondagnamiddag de gekendste uittreksels uit « CARMEN » van Bizet, met tussendoor de korte inhoud van wat wegviel.*

Men kan voor- of tegenstander zijn van deze werkwijze. Men kan ertegen inbrengen dat op dergelijke wijze weliswaar het mooiste, maar ook vaak alleen maar het oppervlakkigste gebracht wordt, omdat het zgz. een populair operaprogramma moet zijn. Men kan anderzijds ter verdediging van de formule aanhalen, dat een eerste stap in de richting van het publiek gevolgd wordt door een tweede stap van het publiek in de richting van de opera. Wat dan door de tegenpartij wel terug zal betwijfeld worden...

Wij persoonlijk zijn voorstander van de formule, omdat wij geloven in het mechanisme van de eerste en de tweede stap. En vooral zoals Willy Courteaux het doet, werpt het zeker vruchten af. We zouden dan ook graag zien dat de Vlaamse TV er een vaste, veertiendaagse formule van maakt. Het zou vast en zeker een populaire uitzending worden en dit niet alleen omwille van Courteaux's baardgewas !

● *« MOORD ZOU IK ZEGGEN ». Veel hebben we niet te vertellen over deze thriller van Anthony Gilbert, ons zondagavond door de Vara gebracht in regie van Eimert Kruidhof. Het stuk zat beter in elkaar dan « Oponthoud in de jungle », maar werd anderzijds iets minder goed op het scherm gebracht. Enkele gedeelten deden nogal verward en verwarrend aan. Er lagen naar onze mening te weinig aksenten, bv. op tipische karaktertrekken van de voornaamste personnages en op enkele belangrijke feiten uit het stuk. Daardoor verloor het spel aan relief.*

De akteurs brachten het er voor de rest voortreffelijk van af. Zodat het toch een goede TV-avond geworden is.

● *Dit is echter niet alleen te danken aan het stuk van Anthony Gilbert. « FESTIVAL », met een selektie van bekroonde films van jonge Duitse cineasten, zat daar ook voor iets tussen. Maaike Rosseels had een gelukkige keuze gedaan en leidde Roos, Urchs en Schamoni goed in. Persoonlijk vonden wij « Die Teutonen kommen » niet zo schitterend verfilmd en zeker niet zo knap in elkaar gestoken als « Jörgen Roos zeigt Hamburg», dat naast goed vakwerk ook dichterlijke momenten had. Veruit de beste kortfilm van de drie was naar onze mening « Die Pistole » van Wolfgang Urchs. Deze fijn-poëtische satire gaat ons nog lang in het geheugen blijven hangen !*

● *We verkozen maandagavond een amuzementsprogramma van de RTF boven de oorlogsfilm van Henry King en van de Vlaamse TV. « DOUCE FRANCE » heeft ons echter niet erg kunnen bekoren, ondanks de vele klinkende namen op de lijst der medewerkers. Onwillekeurig moesten we terugdenken aan programma's van Henk van Montfoort, die dat allemaal zóveel beter en zóveel geestiger in elkaar steekt.*

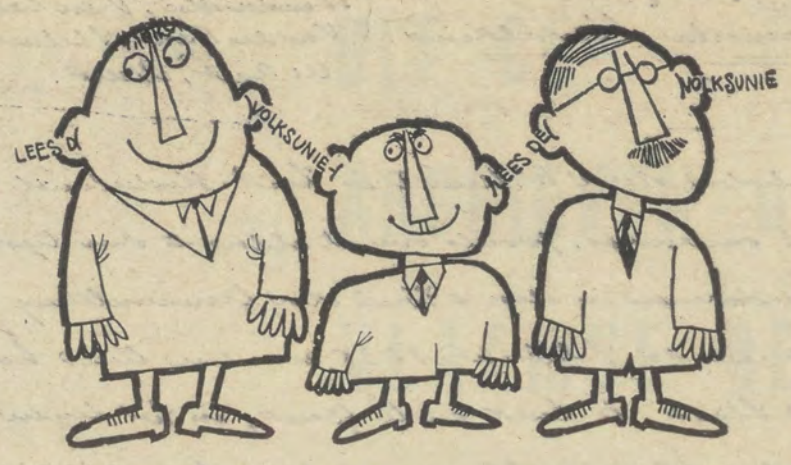

ABONNEER NU !

Neen, het was werkelijk niets om over naar huis te schrijven !

● *Tijdens het gastprogramma « De socialistische gedachte en aktie » van deze week, hadden onze roze-rode broeders het over Emile Vandervelde. Het werd een herdenkingsprogramma met plaatjes en woorden uit het verleden.*

We geven het ter overdenking aan heel wat moderne flaminganten, die het hele verleden van de Vlaamse Beweging maar liefst zo snel en zo grondig mogelijk uit de geschiedenisboeken willen geschrapt zien. De woorden uit het strijdbaar socialistisch verleden klonken ten andere heel wat aantrekkelijker dan de praat van Jos Van Eynde op dit ogenblik !

● *We zijn deze week nog eens een eindje mee opgestapt met Monique en Piet Van de Sijpe, die op de « VOETTOCHT DOOR VLAANDEREN » in studio Hasselt beland waren*

We zien ons genoodzaakt nog steeds met dezelfde bloemetjes van vroeger te gooien. Het programma kan ons nog steeds boeien en hopelijk duurt het nog zeer lang vooraleer ze gaan pootje baden in de Noordzee !

Jvb.

DEZE WEEK OP UW SCHERM

■ ZONDAG

15.00 : Voor boer en tuinder — 15.30 : De Tijdscapsule — 15.50 : San Remo groet Zürich — 17.15 : Klein, klein, kleutertje — 18.45 : De drie gekke broers (2e afl.) — 19.10 : Disneyland — 19.55 : Sportuitslagen — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : Speelfilm : Marty : psychologische film van Delbert Mann naar een scenario van Paddy Chayefsky met Betsy Blair en Ernest Borgine — 21.45 : Sportweekend — 22.15 : Tweede nieuwsuitzending.

■ MAANDAG

19.00 : Tienerklanken — 19.25 : Zoeklicht — 19.50 : De Weerman — 19.55 : Sport in 't kort — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : 't Is maar een woord — 21.00 : Twee filmnovellen — 21.40 : Panorama — 22.15 : Tweede nieuwsuitzending.

■ DINSDAG

19.00 : Gastprogramma — 19.30 : Tekenfilms voor jong en oud : De Flintstones — 19.55 : Sport in 't kort — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : De kat op de koord (6e afl.) — 20.50 : Leer langer leven — 21.40 : Taptoe. — Optreden van het Wührer Kammerorchester o.l.v. Friedrich Wührer — 22.15 : Tweede nieuwsuitzending.

■ WOENSDAG

17.00 : Televisum — 19.00 : Teletaalles Nederlands — 19.15 : Openbaar kunstbezit — 19.25 : Penelope — 19.50 : De Weerman — 19.55 : Sport in 't kort — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : Filmtribune : De gouden varen — 22.20 : Tweede nieuwsuitzending.

■ DONDERDAG

19.00 : Religieus programma — 19.30 : Teletaalles : Engels — 19.55 : Sport in 't kort — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : Gershwin-melodieën — 20.50 : Ten huize van Achiel Van Acker — 21.40 : Tweede nieuwsuitzending — 21.50 : Les célibataires (De vrijgezellen) : spel door Jean-Louis Curtis naar de gelijknamige roman van Henry de Montherlant. Nederlandse vertaling: Raymond Brulez.

■ VRIJDAG

19.00 : Teletaalles : Frans — 19.25 : Tienerklanken — 19.50 : De Weerman — 19.55 : Sport in 't kort — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : Martine, je gaat te ver, komedie in drie bedrijven door Michel Duran. Nederlandse bedrijven door Koen De Ruyter — 21.55 : Première — 22.40 : Tweede nieuwsuitzending.

■ ZATERDAG

10.00 : Teletaalles : Frans — 10.25 : De maansverduistering — 11.25 : Teletaalles : Engels — 17.00 : Jeugdprogramma — 17.45 : Schooltelevisie — 19.00 : Dwaaltocht door het dierenrijk (4e afl.) — 19.25 : Arena — 19.55 : Sport in 't kort — 20.00 : TV-nieuws — 20.20 : Er kan altijd eentje bij (18e afl.) — 20.45 : Pro en Contra — 21.40 : Echo — 22.10 : Dick Powell stelt voor : Vrijwilligers voor de dood (33e afl.) — 23.00 : Tweede nieuwsuitzending.

Voor uw winterlektuur en geschenken, koopt boeken van uw eigen schrijvers ! Marcel Matthijs : « Onder de Toren » De enige werkelijke repressieroman tot hiertoe in Vlaanderen geschreven Het boek van de aangrijpende waarheid: 300 blz Ing 115 F; geb. 145 F. « Wie kan dat begrijpen ? » Een van de belangrijkste psichologische romans van de moderne Vlaamse literatuur : 182 blz ing 65 F; geb 110 F. Te bestellen bij de auteur, Oedelem Postrek 43.67.52.

STEUNFONDS

Naar aanleiding van de veroordeling van propagandisten te Brugge werd een steunfonds opgericht om de kosten te dekken. Dr Rik Ballet heeft het voorzitterschap van het steunfonds opgenomen. Alle bedragen kunnen gestort worden op giro : 868997 van Bert Raets. St Matheusstraat 45. Borgerhout.

Wij rekenen erop dat de solidariteit in de partij geen ijdel woord is. De veroordeelde propagandisten behoren tot de beste werkers van de partij.

Alle giften, grote en kleine, zijn welkom.

DWARSE KRANT
VOOR
DWARSE MENSEN
Jaargang 1 - nr 14

IK VOLG U NIE

GOLF VAN MISDADIGHEID TEISTERT DE BELGISCHE GARNIZOENSTEDEN

Uit gans België en uit de door Belgische troepen bezette zone in Duitsland stromen alarmerende berichten op de redakties van de grote internationale pers binnen. Een golf van misdadigheid en losbandigheid schijnt het anders zo kalme, voorspoedige koninkrijk aan de oevers van de Zenne tot in zijn grondvesten te doen schokken.

Grote groepen luidruchtige militairen leveren zich over gans het Belgisch en het door België bezette grondgebied over aan woeste drinkgelagen en straatschennerij. In de verdachte buurten van de grootsteden en de havens worden sinds enkele dagen lange rijen dienstplichtigen gezien die, onder het genot van alkoholhoudende dranken, het zingen van volks- en badliederen en het ijdel gebruik van Gods naam, aanschruiven bij de van rode lantaarnen voorziene gelegenheden.

Te Gent arresteerde de Militaire Politie een dienstplichtige die zich sinds vier dagen van de troep verwijderd had en in gezelschap van kooien — vanzelfsprekend nogal lichte — per taxi in de stad rondboemelde. Op de renbaan te Stokkel deed zich een incident voor tussen soldaten van de Landmacht en van de Zeemacht, toen het paard « Happy Runner » tegen alle verwachtingen in niet de koers won. Te Namen kwam het tot rassen - incidenten toen Vlaamse soldeniers dronken naar de Citadel terugkeerden en de Waalse toeschouwers uitdaagden door het gekende flamingantische lied « hangt ze met hun kleren aan een nagel » te brallen.

Erger nog is het gesteld te Brussel waar de trammaatschappij onverwacht het hoofd moet bieden aan een ware militaire invasie op haar rijdend materiaal. De soldaten die eens de faam genoten, uit budgetaire overwegingen slechts in uitterste noodgevallen de tram te nemen, doen nu geen stap meer te voet en ontwrichten aldus het Brussels tramverkeer, één der baziselementen van onze nationale ekonomie.

Internationale waarnemers zijn de mening toegedaan dat deze ontstellende golf van misdadigheid en losbandigheid in het anders zo tuchtvolle Belgische leger in verband dient gebracht te worden met de gestegen koopkracht der Belgische militairen. De onbesuisde verhoging van de soldij tot 13 F daags is de oorzaak van het naamloos leed dat thans België en omgeving teistert.

HET C.V.P.-KONGRES

(door de kongressisten in te vullen naar keuze)

.....kongres,
.....schieten.
.....mes;
.....bandieten.

Titus

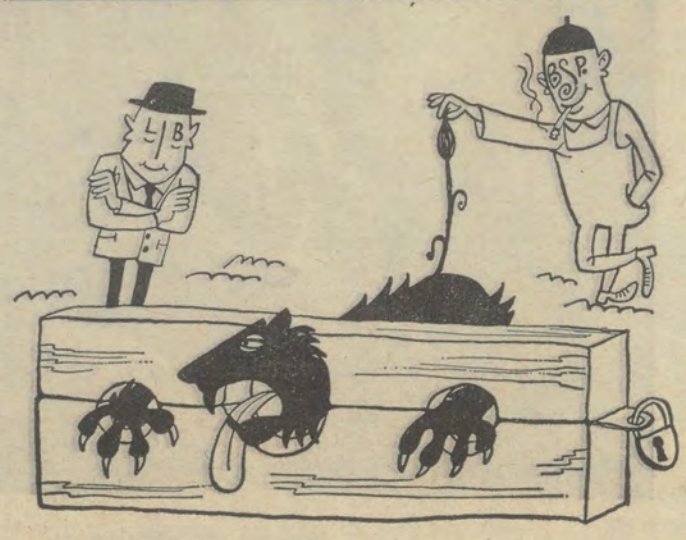

De grondwetsherziening.

HANS CAROSSA

Hans Carossa stierf in 1952. Hij zou deze maand vijf en tachtig geworden zijn : hij werd namelijk geboren te Tölz in Beieren in 1878. Zijn vader was plattelandsdokter en hijzelf studeerde voor arts. Na zijn studies vestigde hij zich te Paussau, waar hij zijn praktijk uitoefende.

Zijn werk is niet zo omvangrijk, vergeleken met wat andere Duitse auteurs — Thomans Mann bv. — nalieten. Toch beslaat zijn verzameld werk (dat onlangs werd uitgegeven) een tweeduizendtal bladzijden, waaronder enkele smalle bundels lyriek.

Enkele maanden geleden schreven wij in dit blad in verband met de ideologische en politieke invloeden bij de beoordeling en appreciatie van auteurs o.m. : « Wanneer op dit ogenblik Kafka en Musil, Broch en Brecht de meest-geciteerde namen zijn der moderne Duitse literatuur, dan mogen zij ons niet doen vergeten dat, wat men ook bewere, naast dit ene aspekt de Duitse literatuur dezer eeuw er nog een ander vertoont, waarin namen als die van Carossa en Wiechert, Bergengruen en Hesse, Jünger en Thiess, Tügel en Griese, niet slechts een diversiteit aanduiden op literair maar ook op ideëel en politiek vlak ».

Men heeft met een verbazingwekkende naïviteit verklaard dat na 1933 Duitsland een literair no-mansland geworden was. Men was bijna zeker, toch niet tegengesproken te worden, ook al moest de logica wel eens een flinke deuk gegeven worden bij deze eenzijdige literatuur-historie. Voor een aantal namen, waarmee men niet goed weg wist, werd dan de oplossing der « innere Emigration » gevonden. De auteurs zelf die er bij betrokken werden hielpen vaak mee om deze oplossing te doen aanvaarden : voor velen was het een alibi, voor sommigen een soort zelf-suggestie. Bij enkelen slechts was deze « innere Emigration » een vrijwillig of onvrijwillig terugtrekken geweest uit het literaire leven uit protest of uit geestelijke onverenigbaarheid met een politiek systeem.

Brussel : onze trots en onze schande.

In de zomer van het jaar 1938 hield Hans Carossa zijn bekende rede : « Wertungen Goethes in der Gegenwart ». In deze rede getuigde hij voor het rijk van de geest en het hart. Later heeft men hem verweten dat hij door deze rede, hoe goed bedoeld ook, aan het politiek systeem een brevet van verdraagzaamheid heeft gegeven. Een humanistische boodschap als die van Carossa had niet mogen uitgesproken worden, omdat zij misleidend kon werken.

Maar anderzijds verweet men juist deze « burgerlijke » auteurs dat zij niet radikaal stelling tegen het regime kozen. De verwijten komen dan nog gewoonlijk van hen die ofwel te jong waren om verantwoordelijkheid te kunnen opnemen ofwel zelf ondergedoken zaten in een of ander ministerie of Dienststelle, ofwel in het buitenland verbleven.

Wanneer Carossa getuigt « Nicht in ödesten Gründen - bist Du allein » betekent dit een verwijzing naar een gemeenschap waarmee wij door hart en geest over alle menselijke eenzaamheid heen verbonden zijn. Het is geen ontvluchten van de werkelijkheid, zoals men hem verweet — maar een zoeken achter de werkelijkheid, naar de diepste en de meest-blijvende dingen van het menselijk bestaan. Daarom kon Martin Buber van Carossa zeggen, dat niemand zuiverder en echter het geleefde leven heeft verhaald.

Carossa heeft zich scherp uitgelaten over het « moderne » dat al het langzaam - opgebouwde overhoop werpt en de mens ontketent : zo kan er niets gesticht worden, niets werkelijk bewogen. Zijn proza en zijn lyriek zijn innig verbonden met een traditie die over Goethe, Dehmel en Hoffmansthal loopt.

Zijn werk heeft een uitgesproken autobiografisch karakter. « Eine Kindheit », « Verwandlungen einer Jugend », « Das Jahr der schönen Täuschungen » zijn geen romans : de waarde ervan ligt in de zuivere schone eenvoud van de vorm, in het gehalte van het gesprokene meer dan in de beweging van het verhaal. Langzaam trekt hij de kring verder en verder; zijn reisherinneringen in « Aufzeichnungen aus Italien », zijn oorlogsverhaal in « Rumänisches Tagebuch » — een der mooiste oorlogsboeken in de wereldliteratuur, wellicht juist omdat de oorlog hier slechts een situatie is waarin de mens, naar de diepte van een tijdloze allemensen-verbindende geest zoekt, naar een religiositeit die juist in scherp kontrast staat met de oorlogswerkelijkheid.

Wij gebruikten het woord « religiositeit » en bij Carossa's werk is dit woord zeker niet misplaatst, al staat het bezijden elke konfessionele binding.

Schreef Carossa niet : « Ja, wij zijn de echo van een eeuwig geluid.

Wat men het Niets noemt, is de wortel van het Al ».

Ook in zijn meer als roman geconcipieerde verhalen « Dr. Burger » en « Der Arzt Gion » is het autobiografische element onmiskenbaar aanwezig : de arts Carossa spreekt over konflikten en spanningen, twijfels en verwachtingen, ontmoetingen en gebeurtenissen die niet slechts het leven van zijn personnages bewogen hebben — personnages die telkens ook arts zijn, zoals hij.

Men kan deze zich hoofdzakelijk tot het autobiografische beperkende verhaalkunst gebrek aan epische durf en breedheid verwijten; wat zij in de breedte en in de koenheid der beweging verliest, wint zij in diepte en in de glans van het eenvoudige, zachtvoortvloeiende maar doordringende woord.

In « Der Arzt Gion » zegt Carossa ergens, dat iedereen tegenwoordig een « psyche » heeft, maar dat te weinigen « ziel » hebben. Geldt dit niet tevens voor heel onze moderne literatuur en is het werk van Carossa niet een maning voor dit gebrek aan ziel, dit gebrek aan eerbied voor het mysterie en dit gebrek aan hetgeen wij gemakshalve nogmaals zullen noemen « religiositeit »?

steentjes voor ONS TAALGEBOUW

LEEFKAMER ?

Als in Frankrijk of Nederland een eerste-minister voor de televisie of in de « praatbarak » voor het eerst een woord zou gebruiken, een woord dat van hèm komt, dan zou iedereen het onmiddellijk in de mond nemen en elke schrijve(laa)r zou zich beijveren om het te boek en te krant te stellen. Hoeveel woorden, die heden algemeen verspreid zijn, werden niet voor het eerst uitgesproken door een vooraanstaand politiek figuur ? Markiezin de Rabouillet gebruikte omstreeks 1625 voor het eerst « appartement », de Kanadese eerste-minister Sir Wilfrid Laurier sprak in 1896 als eerste over Englands « splendid isolation », en de Amerikaanse president Andrew Jackson (1726-1845) sprak waarschijnlijk voor het eerst de afkorting O.K. uit, die berust op de foutieve spelling oll korrekt voor all correct...

Toen echter Theo Lefèvre enkele dagen geleden zijn opgemerkte T.V.-rede aanving met de woorden : vanavond zat ik in mijn LEEFKAMER..., dan barstte het gehele Nederlandse taalgebied in een nog niet tot bedaren gebracht hoongelach uit.

Theo Lefèvre - met alle respekt voor zijn scheppend taalvermogen - houdt er dus in de Savaanstraat (rue des savants) te Gent een « leefkamer » op na, hetgeen ons doet veronderstellen dat hij daarnaast ook over een sterfkamer beschikt. Of moeten we het zo opvatten dat hij - die steeds zo gedwee in het partijgareel moet lopen - thuis een kamer speciaal heeft laten inrichten om zich af en toe eens extra « uit te leven » ?

Wat er ook van zij, « leefkamer » is een erbarmelijk anglicisme en een afkooksel van « living-room » dat echter niets te maken heeft met « to live = leven », maar wel met « to live = wonen ». Het Engelse living-room betekent « woonkamer ».

Ik wil er uw aandacht op vestigen dat het woord « living » (zonder room) in het Engels nooit betekenen kan . living-room. Nochtans gebruiken de Fransen « le living » in die zin, hetgeen - net als bij footing, parking, camping - berust op een verkeerde interpretatie van het Engelse begrip. De Engelsen spreken van living-room, camping-space, parking-place, wij van woonkamer, kampeerruimte (-strook, -terrein), parkeerterrein, (-plaats, -ruimte). Evenals wattman en footing is « living » zgn. konlinentaal Engels, een taaltje dat in Frans-Belgische kringen (niet : « middens » !) welig tiert...

De living-room is de WOONKAMER, de HUISKAMER, de ZITKAMER. Dat is het vertrek waarin het gezin meestal verblijft. Daarom is woonkamer eigenlijk een zeer betrekkelijk begrip, want voor de enen zal de woonkamer tegelijk de EETKAMER zijn, voor de anderen tegelijk de ONTVANGKAMER. Sommigen houden er een afzonderlijke woonkamer op na, onderscheiden van ontvang- en eetkamer.

Als de Fransen spreken van « living » dan bedoelen ze daar heden meestal een kombinatie mee van eet- en ontvangkamer, van « salle à manger » en « salon ». Ook in dat geval spreken wij van woonkamer, huiskamer of zitkamer : de kamer waarin het gezin gewoonlijk verblijft hetzij om te eten, hetzij om de avond door te brengen.

In moderne flatwoningen vindt men vrijwel steeds deze kombinatie. De onderscheiden ruimten in een appartement of woning zijn geen « plaatsen » (Fr. places) maar gewoon « KAMERS ». Dit is trouwens niet het enige gallicisme waaraan ons het woord « place » helpt : denk maar aan plaats voor « PLEIN » of voor « BETREKKING, BAANTJE ».

Zoals we zagen is zitkamer dus een synoniem van woonkamer, niet van ontvangkamer. Ontvangkamer heet ook DE of HET SALON. In dit verband kan er hier op gewezen worden dat salon de coiffure bij ons KAPPERSSALON heet, en salon de coiffure messieurs : HERENSALON, zoals ook DAMESSALON. Het opschrift « coiffeur dames et messieurs » vertalen wij met « heren- en dameskapper », niet met haarsnijder of iets diergelijks.

SALON wordt ook nog in een geheel andere betekenis gebruikt : tentoonstelling van kunstvoorwerpen, verzamelingen, oudheden, dieren enz., waarbij geen sprake is van publiciteit of concurrentie, en meestal in zalen die als salons zijn ingericht : salon van de hedendaagse schilderkunst, salon van de Vlaamse humor, prentensalon, rijtuigsalon, hondensalon, ook (ter onderscheiding van boekenbeurs) boekensalon. BEURS daarentegen heeft iets met handel en verkoop te maken : voedingsbeurs, jaarbeurs, katoenbeurs, boekenbeurs, enz. Salon de l'alimentation moet dus vertaald worden door VOEDINGSBEURS

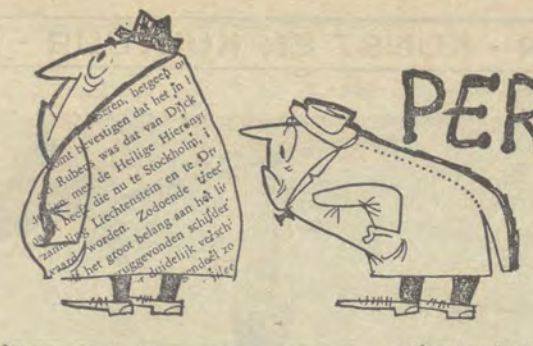

PERSSPIEGEL

C.V.P. WEG ERMEE ?

De titel bovenaan komt niet van ons; het is een bewerking van wat voorzitter VdB zelf gelanceerd heeft : « doen we er nog mee voort, of houden we ermee op? ». Dat is zowat het tema dat in allerlei vormen bewerkt wordt in de pers van deze week. « Troubles about C.V.P. ».

LA CITE

Dreigt de Vlaamse C.V.P.-ers af : « Verder in 't gelid of we worden kwaad ».

De eerste eksploitanten van de Belgische katolieke eenheid spreken hier in termen van « Pas op of we laten U in de steek ».

« Zijn ze dan de meerderheid in de C.V.P., de Vlaamse C.V.P.-ers zijn dit niet in het land. Dit heeft niets van een bedreiging, maar het is een feit waar men rekenmg moet mee houden van het ogenblik dat men een nationaal kompromis moet uitwerken. De voorstellen van de Vlaamse C.V.P. van Brussel toelaten is zich op de wegen van het federalisme begeven. De Vlaamse C.V.P. moet klare wijn schenken. »

L'INDEPENDANCE

Geeft de oorzaak waarom die C.V.P.-ers moeten marsjeren in richtingen, betiteld als « vluchtmisdrijf » door hun voorman, De Saeger.

« De krisis van de C.V.P. is zeer kenmerkend. Zij toont de belangrijke aangroei van de federalistische tendenzen in Vlaanderen, zij toont ook aan dat de Vlaamse beweging en de rechtervleugel van de C.V.P. geen rekening zal houden met het zogezegde taalkompromis dat door het parlement gestemd werd onder druk van de regering. »

Le Peuple

Als regeringsblad schijnt « Le Peuple » die mening niet te delen. De elektoralistjes bij uitstek verwijten de Vlaamse C.V.P. louter gedreven te worden door verkiezingsopbod tegen de Volksunie.

« In afwachting dat de wijsheid zekere houdingen zal gaan inspireren, verloopt alles alsof de Vlaamse C.V.P.-ers redeneren vanuit een vaststaand perspektief : de vooruitgang van de Volksunie. Zij vergeten dat men zich opblaast tot men barst als men de ekstremisten wil nalopen.

Wanneer zullen sommigen hun sentimentele folklore opgeven die hen dient als politiek gezichtspunt, om te denken in termen van meer verheven aard : het belang van het land en van hun gemeenschap. »

BEKNOPT VERSLAG

Dat de bonzen in de C.V.P. ondertussen weinig bekommerd zijn om de schrikt voor de plaatselijke strijdplaats van C.V.P.-ers die het Volksunievuur reeds voelen onder hun zetel, toont de brutale uitspraak van Lefèvre die we hier letterlijk weergeven, gelicht uit het officiele beknopt verslag.

« Maar onlangs is ingevolge de omstandigheden, in de Franstalige streek, eerst ongerustheid, daarna gemeenschapsbesef ontstaan tegenover een toestand gekenmerkt door een sociale, economische en politieke achteruitgang, veroudering van de actieve bevolking, noodzakelijkheid van een dure omschakeling van de in de XIXde eeuw klassiek te noemen zware industrie, numerieke vermindering van het Waals kiezerstal dat nog maar een derde van het kiezerskorps zal gaan belopen.

Niemand kan de regering, waarvan ik de eer heb het voorzitterschap waar te nemen, de verdienste ontzeggen dat zij vooraan in haar program de dwingende oplossing van dat probleem heeft vermeld, en in haar verklaring voor de Kamers de ter zake in uitzicht gestelde initiatieven op concrete wijze heeft verkondigd. »

LA LIBRE BELGIQUE

Is ook gerust in de Vlaamse rebellen van de C.V.P. De leiding is betrouwbaar.

« Van Vlaamse kant lijkt het, dat de verantwoordelijke leiders de tegenvoorstellen in federaliserende richting van de Vlaamse vleugel van het A.C.W. en van de C.V.P.-Brussel (Vlaamse vleugel) niet voor hun rekening zullen nemen. Al bij al zal men alleen in de grondwet enkele platonische zinnen zetten die de onaantastbaarheid van het Vlaams gebied waarborgen.

DE GAZET

Mon Derine, die meer en meer « Vrije tribuun » begint te worden, klaagt dat hele spelletje van waarborgen voor de Walen aan.

« Nu zoveel wijze lieden, bewust van hun grote verantwoordelijkheid, met ernstige plooi en tremolo's in de stem, allerlei waarborgen voor Wallonië bepleiten, is het natuurlijk streng verboden te glimlachen. Zulks neemt niet weg dat de gewone man in Vlaanderen die weet waarover het gaat, gans het vertoon als een politiek kluchtspel begint te beschouwen. Wie zou ook op de duur zijn lach kunnen bedwingen?

Het echte vraagstuk is dat de Walen niet meer aanvaarden dat de Vlaamse meerderheid het aandeel krijgt dat aan een meerderheid normaal toekomt. Overal dringen zij aan op pariteit : in de kommissies, bij de benoemingen, voor de budgetten. Op de duur zouden wij, Vlamingen, nog alleen ons werkelijk aandeel mogen genieten in de belastingen en het aantal miliciens. Elders zal men onze meerderheid wel ongedaan maken door bijvoorbeeld meerderheden en pariteit. Dat is de slechtste oplossing die men kan uitdenken : federalisme in één richting. Men behoudt de unitaire strukturen die de Vlaamse ontplooiing remmen, maar men ontleent oplossingen aan de federale staatsvorm telkens Wallonië zich bedreigd voelt. Van die klucht willen wij niet horen. Men ontsnapt niet aan het dilemma : ofwel denkt men unitair (negen miljoen Belgen), dan moet de zetelaanpassing worden doorgevoerd zonder losprijs; ofwel erkent men resoluut het bestaan van de Vlaamse en Waalse gemeenschap, dan zoekt men de uitweg in de richting van de autonomie, d.i. werkelijke zeggenschap over eigen zaken. Tussenin wordt het voor de Vlamingen een foppery en politiek geknoei. »

De waarheid tekent zich ondertussen reeds anders af, zoa's De Witte in diezelfde Gazet van Antwerpen onderstreept.

« De Vlamingen in de C.V.P. weten heel goed dat zij inzake de grondwetsherziening gevaar lopen « geminorizeerd » te worden. De rondetafelkonferentie werd zo opgevat, dat daarin slechts 7 Vlamingen zetelen op een totaal van 20. Bij die « Vlamingen » zitten dan nog mensen zoals de liberaal Lilar... »

DE STEM

« De Stem van het Volk », ledenblad van de C.V.P., geeft ondertussen mooie woorden over het allegaartje dat C.V.P. heet. Een stijlbloempje uit de tekst van voorzitter Van den Boeynants.

« Wij bedrijven geen « kunst om de kunst ». Wij streven niet naar een nieuw compromis der Belgen, naar een nieuw Europa, omdat wij van afwisseling zouden houden. Indien wij naar die nieuwe « dingen » opstappen, is het omdat zij noodzakelijk zijn voor de voortzetting van een beleid dat afgestemd blijft op de mens, het gezin en op beider ontwikkeling.

Het is het goede middel om de deur wagenwijd te openen op de volledige en dieper gaande realisatie van onze doctrine, die de doctrine is van een partij gericht op de mens en zijn aards geluk.

Het is mijn diepe overtuiging dat :

deze volkspartij die niet socialistisch is,

deze personalistische partij die niet liberaal is,

deze christelijke partij die gedeconfessionaliseerd is,

deze unitaire partij die gedecentraliseerd is.

Met andere woorden : draai wat socialisering, personalisme, kristendomuitbuiterij en Belgisch unitarisme door de vleesmolen van de voorzitter en ge hebt C.V.P.-worst, aangepast aan alle smaken.

Het Volk

Als trouw schildwacht sluit Karel Van Cauwelaert zich aan bij de voorzitterlijke woorden « Alles zal reg kommen door de C.V.P. » Bewijs : de Vlaamse C.V.P. is al 100 jaar bezig de Vlaamse kwestie op te lossen.

« Wij weten anderzijds, bij langjarige ervaring, die overigens niet alleen onze ervaring is, doch die van onze voorgangers uit de vorige eeuw en de huidige, dat de Vlaamse volksgemeenschap hoofdzakelijk (en wij zijn, dit zeggende, zeer bescheiden) voor de verwezenlijking van de Vlaamse politieke structuren in België, te rekenen heeft op de C.V.P. »

Wij zeggen inderdaad « zeer bescheiden ».

Wij konden niet anders, zegden deze « Vlaamse bewegers dan ».

Voor antwoord zie hieronder.

De Linie

Gaf in een hoofdartikel een vlijmscherpe ontleding van de houding van de Vlaamse C.V.P.

« Vervolgens zijn de Vlaamse C.V.P.-ers de dupe van hun goedgelovigheid, hun bijna onverwoestbare bereidheid om overeenkomsten als eerlijke partners aan te gaan en te geloven dat de tegenpartij ook eerlijk is. Dat is de illusie van het congres van Oostende. Uit contactcommissie en Hertoginnedal bleek dat de wederkerigheid waarop de overeenkomst van Oostende steunde, voor de Walen en vooral voor de Franstalige C.V.P.-Brusselaars een mooie reeks holle woorden waren, die men toejuichte om de Vlamingen zand in de ogen te strooien. Wanneer het er werkelijk op aan kwam, ging men zelfs zo ver socialistische Franstaligen ertoe aan te sporen hun eisen toch maar zo hoog mogelijk te stellen, met het doel dat er duidelijk van het te Oostende bereikte resultaat zou worden afgeweken. »

BURGER WELZIJN

Klaagt ook aan hoe tientallen jaren lang de Vlaamse opinie verlamd werd en zoet gehouden met het fabeltje « De toekomst straalt voor ons ».

« Nu men dit demografisch overwicht heeft bereikt wil men regels van het spel vervalsen. Wijlen Frans Van Cauwelaert, destijds de aanvoerder van de Vlaamse minimalisten, wordt nu posthuum in het ongelijk gesteld, en met hem ook bij vb. een Camille Huysmans. Hoeveel respekt we voor de enig overlevende der drie kraaiende hanen ook hebben, vandaag weten we, dat hij zich op dit terrein grondig heeft vergist, want met Brussel en Wallonië kan geen redelijk argument gewisseld worden, alleen het machtsargument telt. Het is nu nog zeer de vraag, of de Vlaamse C.V.P. dit machtsargument belichaamt, het verleden wettigt hier elk wantrouwen. Men moet ons niet komen vertellen, dat de Vlaamse C.V.P. nu reeds omsingeld is door de Waalse C.V.P., de B.S.P. en de P.V.V. Dat is larie, want indien ze voet bij stek houdt, begeeft ofwel dit front van valsspelers (men vergete niet, dat de socialistische, katolieke en liberale voorstellen inzake grondwetswijziging, vooral wat de beknotting der bevoegdheden van het parlement betreft, ook een vervalsing van de demokratie inhouden, want het algemeen stemrecht wijkt in deze voorstellen voor een sisteem van getrapte verkiezingen op hoog niveau en maakt tevens van willekeurige minderheden scheidsrechters, die een 2/3-meerderheid in bepaalde gevallen naar hun pijpen kunnen doen dansen. Het is onvoorstelbaar, dat drie grondwettelijke partijen met zulke voorstellen voor de dag durven komen!) en komen we tot een kompromis, die naam waardig, ofwel spat de huidige koalitie uiteen en gaan we naar vervroegde verkiezingen. Een regering is minder waard dan een landsbelang. »

La Wallonie

Maar de redding daagt uit het Westen. Commodore Timmermans zal zich opnieuw in het vuur werpen en met een partij van « echte Belgen » een greep doen naar het Belgisch staatsroer.

La Wallonie vindt het geestig. Wij niet; wij zitten met de konkurrentie.

« Hij zal, zegt men, op de lijsten staan die het fameuze NAC zal voorstellen, men weet wel dat organisme dat in Vlaanderen een fascistisch gerichte aktie voert met ontploffingsstoffen.

Het schijnt dat het NAC zich minstens in drie Vlaamse centra zal stellen. Timmermans was eertijds de commodore van de Zeemacht. 't Is een soort Nelson voor Belgisch gebruik. Maar er zal voor hem geen Trafalgar zijn. Dat is tenminste wat de politieke waarnemers ervan menen. »

Walter Luyten.

DE ABONNEMENTENSLAG

Voor het eerst sinds een hele tijd heeft West-Vlaanderen nog eens beslag kunnen leggen op « Het Boek der Maand ». In de maand november was de beste propagandist voor ons blad in gans het land dhr B. De Poorter, Haaipanderstraat te Emelgem. Hij werd echter op de voeten gevolgd door dhr Moens te Grembergen, een oude getrouwe van de abonnementenslag.

Het erelijstje van de abonnementenslag over de laatste veertien dagen ziet er uit als volgt :

1. (nog steeds) Roeselare; 2. St Niklaas; 3. Aalst; 4. Dendermonde; 5. Oostende-Veurne-Diksmuide; 6. (ex aequo) Antwerpen en Mechelen; 8. (ex aequo) Oudenaarde en Hasselt; 10. (ex aequo) Brugge en Turnhout.

We herinneren er aan dat de abonnementenslag 1964 reeds begiftigd werd met een mooie reeks prijzen w.o :

Schuimwijn voor iedereen die 20 punten haalt.

Juwelen Symforosa, Assebroek; ontwerpen Luk Speybrouck :

1 hanger, versierd met twee cornalinen, massief zilver; waarde : 750 F

1 paar manchetteknopen, massief zilver; waarde: 415 F.

Een reeks geschenken van de fabrieken Star-Zele :

2 Matrassen Winter- en Zomerstar, Verkoopprijs 3 000 F stuk

2 Matrassen Unie-Lux Star Verkoopprijs 2.500 F stuk

2 Gewatteerde spreien Verkoopprijs 1.500 F stuk

2 Gewatteerde spreien Verkoopprijs 1.000 F stuk

4 gewatteerde spreien Verkoopprijs 800 F stuk

8 Gewatteerde spreien Verkoopprijs 750 F stuk

10 Gewatteerde spreien Verkoopprijs 700 F stuk

12 Gewatteerde spreien Verkoopprijs 650 F stuk

Een bol kaas van 10 kg.

Er zullen minstens honderd prijzen zijn en wie minstens vijf nieuwe abonnenten maakt zal in elk geval een prijs hebben Personen die nog prijzen willen geven kunnen zich richten tot de algemene sekretaris Wim Jorissen, Beethovenstraat 16, Brussel 7. Tel. : (02)21.84 21.

We herinneren eraan dat het puntenstelsel er als volgt uitziet : 4 punten voor een jaarabonnement, 2 voor een halfjaarlijks, 1 voor een driemaandelijks De prijs is thans onderscheidelijk 200, 110 en 60 F. Wanneer de driemaandelijkse en halfjaarlijkse abonnenten hernieuwen voor gans het jaar, tellen ze eveneens voor 4 punten.

De prijzen zullen uitgedeeld worden in november 1964.

TEKST DER TAALWETTEN

De volledige tekst der taalwetten, met de kommentaren in juni en juli in de pers verschenen, werd uitgegeven door de **V.Z.W. « Werkgemeenschap voor Vorming en Dokumentatie »**, als nr 7 van jaargang 1963 van het Dokumentatieblad der V.V.B.

Een uitvouwbare taalgrenskaart illustreert de 1e taalwet.

Wij bevelen dit historisch dokument ten zeerste aan. Het kan worden bekomen door storting van 50 F op PR. 8947 47, van de Dokumentatiedienst van de V.V.B., Tichelrei 37, Gent.

Indien 150 F wordt gestort, krijgt men de volledige jaargang van het Dokumentatieblad.

UURWERKEN EN JUWELEN
Alle herstellingen eigen werkhuis
HUIS
H. De Langhe
Groenplaats 8
ANTWERPEN
Telefoon 32.93 81

ANTWERPEN

ANTWERPEN

Op donderdag 19 december komt Mr F. Van der Elst spreken voor de Antwerpse Kontaktklub, te 20 uur 30 in « Bristol », Frankrijklei 19.

Onderwerp der spreekbeurt : « De Vlaamse taktiek na de recente partijkongressen ».

Inleiding door Mr Schiltz. Gelegenheid tot debat.

BRABANT

ANDERLECHT

In januari zal een grote voorlichtingsvergadering gehouden worden over het Volksunieprogramma, uitgestippeld door het Kongres 1964, en over het probleem Brussel. Als sprekers worden gevraagd Dr Anciaux en volksvert. Daniel Deconinck In maart of april volgt dan het groot volksbal met Peter Philips. Zaal voor de beide acties : « Sint Anna » in de St. Guidonstraat, (Tussen het Dapperheidsplein en het Astridpark).

BRUSSEL

Te onthouden data.

Zondag 15 december, na ons kongres te Mechelen, spelen de Jonge Toneelliefhebbers te 19 uur in de feestzaal Van Schoorstraat 43 te Schaarbeek (nabij Liedstplein) het stuk « De Haas en de Strik ».

Donderdag 6 februari, donderdag 5 maart en donderdag 14 mei 1964, telkens te 20 uur in het lokaal « Luxor », Paviljoenstraat 56 te Schaarbeek, wordt door de Schaarbeekse Kultuur- en Studiekring een vergadering belegd, waarop gekende sprekers zullen handelen over aktuele problemen.

Zaterdag 8 februari te 20 uur zorgen de afdelingen Vilvoorde en Machelen voor een schitterend arrondissementeel bal in de zaal «De Witte Leeuw» te Vilvoorde.

Zondag 23 februari te Dworp beleggen de arrondissementen Brussel en Leuven hun arrondissementele kaderdag.

Zaterdag 4 april geeft de afdeling Schaarbeek haar jaarlijks gezellig samenzijn.

De afdelingen gelieven bij het opmaken van hun winterprogramma met deze vastgelegde datums rekening te houden.

Werftochten.

Na de reeks werftochten, die thans begonnen is in het kanton Zaventem, komt de beurt aan het zuiden van ons arrondissement.

Dit op speciale aanvraag uit de gemeente Herne en uit de gemeenten Sint - Pieters - Kapelle en Bever, die op 1 september 1963 voor goed bij Vlaanderen kwamen. Er wordt dringend beroep gedaan op al de afdelingsbesturen om telkens een paar leden af te vaardigen voor deze allerbelangrijkste werking. De eerste afspraak is op zondag 22 december te 9 uur achter de KVS of te 9 uur 30 aan de kerk van Steenokkerzeel.

DWORP

Zondagmorgen 15 dec. te 11 uur, bestuursvergadering in ons lokaal.

Bespreking : winterprogramma en kerst- en Sint-Niklaas feest.

ELSENE - OUDERGEM - WATERMAAL - BOSVOORDE

De noodzaak van een stevig uitgebouwde Vlaamse politieke macht in het toekomstige rijksgebied Brussel hoeft niet meer bewezen. Wie hiertoe wil bijdragen in de gemeente Elsene, Oudergem en Watermaal - Bosvoorde gelieve zulks te melden op het hoofdsekretariaat (M. Lemonnierlaan 82).

Een van de volgende werkvergaderingen van de werkgroep « Rijksgebied Brussel » zal daaraan gewijd worden.

GANSHOREN-KOEKELBERG

Op een algemene vergadering der afdeling Ganshoren - Koekelberg werden de heren Bettens, Sere en Pousaerts tot vertegenwoordigers der afdeling op het Kongres aangeduid. De winteractie werd besproken.

JETTE

Op 4 december had de afdeling Jette haar algemene ledenvergadering Door de kanton. gev. werd een uiteenzetting gehouden over het kongres van 14 en 15 december.

De afgevaardigden voor het kongres werden aangeduid, nl. de heren Goossens, Van Kerckhoven en Vanderstraeten.

KUMTICH

Grote dansavond op zaterdag 25 jan. 63.

SCHAARBEEK

Op de algemene ledenvergadering van 5 december werd, na de bespreking van de kongresbesluiten, melding gemaakt van het inzicht dat meerdere Vlaamse Schaarbeekse verenigingen hebben, om bij de komende gemeenteverkiezingen op te komen met een onafhankelijke lijst die niet alleen zal ijveren voor een beter en meer modern bestuur van de gemeente, maar ook voor een eerlijke onderwijs- en taalpolitiek.

Proficiat voor deze verenigingen!

OOST-VLAANDEREN

HAMME

Gevraagd : uitbater voor het « Vlaams Huis ». Gevestigd klienteel, gewaarborgde broodwinning. Zich wenden of schrijven :dr. J. Van Boxelaer, Margote 105, Wichelen (tel. 052-434.03).

WEST-VLAANDEREN

BRUGGE

Naar het V.U.-Kongres.

De verplaatsing gebeurt met privé-wagens en met de propagandawagen. Zaterdag 14 december samenkomst te 12 uur op de Burg; 's zondags 15 dec. samenkomst te 7 uur 30 stipt. De deelnemers met prop.-wagen keren 's zaterdags nog naar Brugge terug.

Kolportages.

Ondanks het barre weer werden te Zedelgem op zondag 8 dec. ll. nog 77 nrs aan de man gebracht. De volgende kolportage gaat door te St. Andries en wel op zondag 22 dec. a.s. Samenkomst te Brugge, Minderbroedersstr. 24 te 9 uur 30. Alle beschikbare krachten worden verwacht om de zo belangrijke en uitgestrekte gemeente St. Andries te bewerken.

Vzw Willem de Dekenkring

De Willem de Dekenkring bericht, dat de statutaire algemene ledenvergadering eerlang zal doorgaan. Er wordt een inzameling gedaan van snoepgoed om een bedeling te kunnen doen op het kerstfeest van 22 december.

Zich wenden tot het sekretariaat, Brieversweg 238, St. Kruis.

Oproep tot de handelaars.

De handelaars worden eraan herinnerd dat zij een aanbeveling voor hun zaak kunnen laten opnemen in het arr. kontaktblad « de Bezem »; het eerstvolgende nr van dit blad zal begin jan. 64 verschijnen. Voor alle inlichtingen : Minderbroedersstr. 24, Brugge, tel. 375.99.

Hernieuwing obonnementen.

Wie in de onmogelijkheid was z'n abonnement aan het postbeheer te hernieuwen, kan altijd nog bij de plaatselijke propagandisten terecht. Wenst u opnieuw te worden bezocht, geef dan a.u.b. bericht op adres Minderbroedersstr. 24, Brugge (tel. 375.99).

BRUGGE (STAD)

Op donderdag 12 dec. ll. ging te Brugge een ledenvergadering door onder voorzitterschap van dhr R. de Soete. Op de dagorde stonden, naast de abonnementenslag, de bespreking van de kongresbesluiten en van de a.s. gemeentelijke verkiezingen.

HEIST

Nu de kommentaren rond de T.V.-uitzending «Een tegen allen» geluwd zijn, mag er wel eens op gewezen dat het Heist niet zou gelukt zijn de gevraagde nederlandstalige plakbrieven (appartement of kamers te huur) voor te leggen indien een niet nader te noemen iemand geen voorraad van dergelijke plakbrieven ter beschikking had gesteld.

Reeds jaren lang heeft deze persoon — zonder enige steun van de gemeente Heist — zich beijverd om nederlandstalige aankondigingen te doen ingang vinden. Het is betreurenswaardig te moeten vaststellen dat de « officiële instanties » zulke initiatieven slechts weten te waarderen (en ter elfder ure estafettes uitsturen) als zij voor het oog van gans de bevolking dreigen te worden belachelijk gemaakt...

Trouwens, gans onze kust, van De Panne tot Knokke, is voorzien van officiële en door de onderscheiden gemeenten gesubsidieerde inrichtingen die zich «burelen voor toerisme » noemen. Maar het initiatief om aan hotelbedrijf en kleinhandel fotsoenlijke opstelling te waarborgen van teksten in eigen en in andere talen, moest weer eens van particulieren uitgaan... zonder subsidie!

KNOKKE

Naar het V.U.-kongres.

Deelnemers aan het V.U.-kongres verzamelen op zondag 15 dec. a.s. te 8 uur aan het « Vlaams Huis », Elisabethlaan, Knokke.

Belangrijk initiatief.

Voor gans de Vlaamse kust wordt te Knokke een vertaalbureel voorzien dat zich zal gelasten met het opstellen van viertallige teksten en spijskaarten. De tussenkomst van deze dienst is gratis. Het voorlopig secretariaat is ondergebracht bij dhr Raf Declercq, Lippenslaan 159,Knokke. Handelaars en dienstwillige helpers kunnen daar terecht.

Personalia.

Op 27 nov. ll. is te Brugge het eerste kindje geboren in het gezin Jeroen Roelof - Jozefa Gadeyne. Dit kindje werd Nele gekerstend. Onze hartelijke gelukwensen.

HERNIEUW UW ABONNEMENT

Aanbevolen !

Onze jonge Vlaams-nationalistische kunstenaar

V A L

ontwerper van Kongresherkenningsteken en tal van aanplakbrieven voor Landdagen enz., vraagt uw aandacht en steun voor zijn nieuwjaarsgrafiek.

Stuur hem vandaag nog 20 F onder gesloten omslag aan : VAN AKEN Lode, Kouterbaan 45, Malderen.

U ontvangt onmiddellijk zijn reeks van 8 originele nieuwjaarkaarten gedrukt met linosneden.

Voor uw belangstelling en steun van harte dank bij voorbaat.

BERTELSMANN

BOEKENGILDE

de grootste boekengilde ter wereld

offreert U voor slechts

60 F PER MAAND

Duitse klassieke en moderne literatuur

Katalogus op aanvraag

BERTELSMANN-LESERING

Charleroisestwg. 275, Br 6

VOOR KENNISMAKING, HUWELIJK

Schrijf om kosteloze brochure documentatie en lijsten naar

DE GELUKKIGE TOEKOMST

Postbus 11 Deinze;
of naar
Postbus. 381 Antwerpen;
of naar
Postbus. 149 Gent;
of naar :
Postbus. 231 Brussel 1.

Het groot ernstig oorspronkelijk Vlaams Huwelijkswerk van vertrouwen en welslagen voor iedereen !

De enige Beroepsinstelling voor huwelijksbemiddeling van gans onze Nederlands sprekende taalstreek

Dagelijks verschillende verlovingen.

Stipte geheimhouding.

Weg met de zorgen
Bescherm uw goederen
Dek uw verantwoordelijkheid

CONSTANTIA
WIM MAES
Grote Steenweg 165 - Berchem (Ant).
Telefoon : (03) 39.92.06
Brand - Leven - Familiaal - Ongevallen

VLAMINGEN

die in de Brusselse agglomeratie komt.

EIST DAT MEN ER U IN UW TAAL TE WOORD STA bij de openbare besturen, op trams en bussen, in cafés, restaurants, hotels, winkels, grootwarenhuizen, banken, verzekeringsmaatschappijen en kantoren allerhande.

GEEFT ZELF HET VOORBEELD :

Spreekt er uw taal en doet het beschaafd !
Toont dat wij — de meerderheid in dit land — wensen geëerbiedigd te worden in onze taal, **OOK en ZELFS VOORAL** in de hoofdstad.

KONGRES TE MECHELEN

ALGEMEEN KONGRES VAN DE VOLKSUNIE 1963.

Op zaterdag en zondag 14 en 15 december te Mechelen.

Zaterdag 14 december.

SOCIAAL - EKONOMISCHE STUDIEDAG.

In de Salons Van Dijck, Fr. de Merodestraat.
1) 14 uur 30 : sektievergadering met als thema : Volkswelvaart met bizondere belichting van het aspekt « Werk in eigen streek ».
Voorzitter : Leo Wouters, volksvertegenwoordiger.
Sekretaris : ir. Guido De Roo.
Referaathouder : G. De Graeve, provincieraadslid.
Programma : referaat.
Algemene bespreking.
Eindstemming over de kongresbesluiten van deze sektie.
2) 17 uur : sektievergadering : De Volksunie en de Zelfstandigen.
In aansluiting met het V.U.-programmakongres van 1962 wordt thans in detail aandacht besteed aan de zelfstandigen.
Voorzitter : Reimond Mattheyssens, volksvertegenwoordiger.
Sekretaris : André Roels.
Referaathouder : Jos De Moor, provincieraadslid.
Programma : referaat.
Algemene bespreking.
Eindstemming over de kongresbesluiten van deze sektie.

Zondag 16 december.

1) 10 uur : in de salons Van Dijck, Fr. de Merodestraat.
Staatkundige sektievergadering : De Grondwetsherziening.
Voorzitter : Daniel De Coninck, volksvertegenwoordiger.
Referaathouder : lic. Walter Luyten.
Programma : referaat.
Algemene bespreking.
Eindstemming over de kongresbesluiten van deze sektie.

2) 15 uur : in de stedelijke feestzaal, Fr. de Merodestraat.
Grote slotzitting
onder voorzitterschap van Oscar Renard, kongresvoorzitter.
Afkondiging van de kongresbesluiten door de heer E. Slosse hoofd van de studiedienst.
Sprekers : Frans Van der Elst, algemeen voorzitter.
Wim Jorissen algemeen sekretaris.

Praktische schikkingen :

- **de sektievergaderingen zijn enkel toegankelijk op vertoon van de partijlidkaart of een persoonlijke uitnodiging.**
- **de beide kongreszalen bevinden zich in de Fr. de Merodestraat die uitmondt op de Grote Markt.**
- **parkeergelegenheid : Grote Markt.**
- **voor bespreking van hotel of overnachtingsmogelijkheid bij privé personen : schrijven naar de heer H. Keldermans, sekretaris afd. Mechelen, Aambeeldstraat 23.**
  Mechelen, Aambeeldstraat 23, Mechelen.
- **Kongressekretariaat : tijdens het kongres in de salons Van Dijck.**
- **De leiding van de organisatie berust bij de heer Rudi Van der Paal, nat. organisatieleider.**

ANTWERPEN

MECHELEN

De kolportageploeg van de stad Mechelen trok naar wekelijkse gewoonte er op uit voor een werftocht in eigen stad. Deze keer werd ze versterkt door enkele mensen van Lier. Deze laatsten voelden zich te Mechelen blijkbaar minder in hun element dan op eigen terrein. Het resultaat op korte tijd was toch flink te noemen. Meer dan 120 nummers werden aan de man gebracht.

Kongresbezoekers.

De kongresbezoekers worden vriendelijk verzocht hun steun te geven aan onze lokalen te Mechelen. « Opsinjoorke », Nieuwwerk I en «Guldenhus», Veemarkt. In « Opsinjoorke » grijpt zaterdagavond een gezellige avond plaats onder leiding van Herman Denef met zang en gitaar.

BRABANT

TERNAT

Op zondag 22 december wordt een herdenkingsplechtigheid voor de op 8 januari 1963 overleden V.O.S.-ser August Cooremans ingericht.

Te 11 uur plechtige H. Mis, waarna optocht naar het graf en inhuldiging van de Heldenhuldezerk en toespraak door dhr C. Degeyndt. Tot slot bloemenhulde waarvoor ieders deelneming wordt gevraagd.

BOORTMEERBEEK

Voorlichtingsvergadering op 18 dec. 1963 te 20 uur in de zaal «Movri», Dorp. Sprekers zijn : Dr Leo Wouters, Dr Vic Anciaux en dhr Marc Pelgrims.

Iedereen is hartelijk welkom.

KESSEL-LO

Ook in de rode wijken, zowel als in de andere werden onze jongens hartelijk onthaald bij hun laatste werftocht.

Vlotte verkoop van de Volksunie.

LIMBURG

BERINGEN

Op zaterdag a.s. 21 dec. houdt het IJzerbedevaartkomitee, aangesloten bij « Vriendenband-Limburg », een gezelschapsavond en dansfeest in de zaal Iris, Markt te Beringen. Vanzelfsprekend raden we deze avond ten zeerste aan bij onze leden en lezers. Orkest Minten speelt.

GENK

De prov. propagandaploeg hield haar wekelijkse werftocht te Genk, Waterschei en Hoevezavel. De verkoop van de bladen was goed en de opkomst van de keurpropagandisten was ditmaal veel beter.

Voortwerken, jongens!

HASSELT

Boerenkrijgherdenking.

De B.J.B. en V.V.B. herdachten op 5 dec. de 165-ste verjaring van de boerenkrijg met een bloemenhulde en plechtigheid aan het monument te Hasselt.

Het deed ons genoegen, dat de Leeuwenvaan er ditmaal de ereplaats mocht innemen.

Afdelingsvergadering.

Onder leiding van Renaat Vanheusden besprak de afdeling de abonnementen- en ledenwerving te Hasselt.

LAUW

De plaatselijke secretaris Jef Vandevenne bouwt snel de afdeling uit. Op dit ogenblik is er reeds een aantal leden dat ver boven het vereiste minimum gaat. Onlangs nog kwamen een twintigtal lidmaatschapskaarten binnen uit deze bloeiende afdeling.

WERF NU ABONNEMENTEN !

MAASEIK

Sinds de hernieuwing van het plaatselijk bestuur is de afdeling weer vlot gekomen. Het ledental stijgt voortdurend en we verwachten ook dat er nog enkele nieuwe abonnementen zullen aangeworven worden.

OPGLABEEK

Ook deze week moeten we afdeling Opglabeek in de kijker plaatsen. De knappe secretaris Leo Schildermans noteerde, samen met zijn plaatselijke medewerkers, een reeks nieuwe leden.

Ook werden, zoals gevraagd, de oude lidmaatschapskaarten voor een groot deel ter hernieuwing aangeboden.

OOST-VLAANDEREN

MERE

Geslaagde kolportage te Mere als slot van de Volksunieweek te Aalst. Buitengewone prestatie met de verkoop van 221 nrs. Grote Aalsterse deelneming : zomaar 7 man die 162 bladen voor hun rekening namen. Onze vriend Lou Caudron was de grote uitblinker.

Bij de volgende kolporage komt Haaltert aan de beurt, op zondag 22 december. Samenkomst lokaal De Vriendschap, Kerkstr., Aalst te 8 uur 30.

WEST-VLAANDEREN

DIKSMUIDE

St. Niklaasbal.

Het St. Niklaasbal dat op zaterdag 7 dec. doorging, kende een overweldigend sukses.

We danken langs deze weg alle medewerkers en bijzonder de milde schenkers van prijzen voor de reuzetombola.

Werftochten.

Zondag 15 dec. : Esen en Vladslo.
Zondag 22 dec. : Adinkerke.
Zondag 2 dec. : Diksmuide.

ZOEKERTJES

Voor inlassen en antwoorden op zoekertjes één adres : algemeen sekretariaat M. Lemonnierlaan 82 Brussel, tel. 11.82.16.

5 F per lijn, minimum vier lijnen.

Gelegenheidskelner zoekt vaste betrekking in Vlaams drankhuis. Schrijven kantoor blad R.R.

110

All. jonge man, werkman, verl. kennismak. voor huwelijk met Vl. voelende jg vrouw of weduwe 30-40 j. (kinderen geen bezw.). Schrijven kantoor blad Van R.

111

Geen pijnlijke voeten meer : gediplom. voetverzorger komt bij U aan huis (Antwerpen en omliggende). Voor afspraak tel. 03-38.20.59.

112

Deftig en eerlijke heer 35 jaar wenst werk als autovoerder te Schoten of Merksem. 5 dagenweek en na 17 uur vrij gewenst. Schrijven Deridder, Lindenlei 123, Schoten.

113

Meisje gevraagd voor kinderen en huishouden vanaf 2-1-64 — inwonend te Schilde bij Antw. Zich aanb. na 19 uur of schrijven : De Laet, Kolonielaan 44, Antwerpen, tel. 03-38.49.68.

114

Jonge man, 32 jaar, staatsbediende, gesch. verlangt kennismaking voor huw. gesch. of weduwe. Schrijven kantoor blad. Hof. E.

115

Jongste vrouw. bediende, 16-18 j., gevr. in nieuw bedrijf Leuven-Heverlee. Toekomst vr toegew. deskund. element. Schr. blad nr 116.

DORTMUNDER
Thierbrauhof I
te Leuven
Alle zaterdagen en zondagen
Opper-Beieren-orkest
Stemming - plezier
Alle dagen 's middags en 's avonds beste keuken niet duur.
★
Vanaf 's morgens tot 's nachts koud buffet en koffie.
Bijzonder ingericht voor groepszeizen, scholen enz...
Parking voor honderden autobussen en auto's.
Alles prima verzorgd en goedkoop.
★
DORTMUNDER
Thierbrauhof II
Groenplaats 33 te Antwerpen
prima koud buffet.
Open dag en nacht.
Zalen voor vergaderingen enz...
Van nu af, Herman Segers, oude baas van Monopol Gent, aan de tapkraan.
★
DORT-BIERKELDER
Oude Markt 22 Leuven
Schoonste bierkelder van het land.
★
Niet vergeten dat men in de drie lokalen de echte Dortmunder Thierbrau drinkt, met de 2 Hertjes.

DORTMUNDER · THIER-BRAU

Niet vergeten : weldra
Dort Thierbrauhof III
te Brussel.

3D
G. BERGERS
Zocht voor U uit :
De schoonste herenregenmantels
de beste herenkonfektie
en maakt voor allen perfekt passen
MAATWERK
in alle prijsklassen
doe tijdig uw keuze.
Sint Jansvliet 19
(Kleine tunnel)
Antwerpen
TEL. 33.91.65

Automobilisten aandacht

't wordt winter Denkt voortijdig aan uw banden Laat uw afgesleten banden herrubberen binnen de 24 uren en dit met 50 t.h besparing bij :

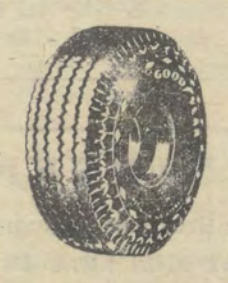

MOUS L.

GROTE BAAN 107
SINT NIKLAAS-WAAS
TELEFOON 76.30.01

Nieuwe banden, de beste merken tegen de voordeligste prijs
Ocasies en Reparaties
Uitbalanceren der wielen

Verkoop van Batterijen Varta Uw oude wordt overgenomen. Voorbeeld : 1 batterij kost 1000 F U betaalt 700 F.

Benzine APO 60 centiemen onder de prijs.

ANTWERPEN

BORGERHOUT

De grote belangstelling voor de maandelijkse ledenvergadering van 2.12.63 betrof ditmaal onze vriend Wim Maes die op een zeer pittige wijze kwam vertellen over zijn ervaringen in de Brugse gevangenis. Gedurende meer dan een uur wist hij zijn toehoorders te boeien. Hij nam tevens de gelegenheid te baat om enkele misverstanden recht te zetten.

Dat onze leden medeleven, werd bewezen door de vrijwillige bijdragen voor het steunfonds ten bedrage van 1805 F.

De afdeling zelf mocht hiervoor nog 2000 F extra overmaken.

DEURNE

Vergadering.

Op maandag 16 december 1963 om 20 uur 30 gaat onze maandelijkse vergadering door in het lokaal « Plaza », hoek Gallifortlei en De Monterijstraat te Deurne (C) (over cinema Plaza).

Spreker : Mr Schiltz over «Struktuurhervormingen op politiek en ekonomisch gebied».

Uitbouw van Vlaams huis te Deurne.

Iedere donderdag komen de Vlaams-nationalisten van Deurne samen in het lokaal « Plaza ».

De biljartclub « Groeninghe » is op 5 december 1963 van start gegaan.

Liefhebbers kunnen nog steeds hun naam opgeven tijdens de volgende vergadering.

MERKSEM

Kongres.

Al onze aktieve leden worden dringend aangezocht op de Kongresdagen te Mechelen aanwezig te zijn en zeker op de slotzitting.

Abonnementen.

Wij doen een beroep op al onze leden en medewerkers om door het bewerken van familieleden en kennissen mede te helpen bij het werven van nieuwe abonnementen.

Op zondag 22 december, van tien tot een uur v.m. wordt een grootse kolportage ingericht in onze gemeente.

Reeds tien man hebben zich aangeboden om mee te gaan, maar wij moeten met twintig man op de straat komen.

Wie helpt nog mee?

Vossenbal.

Onze Vlaamse Oudstrijders geven op 21 december in de zaal « Sfinx » hun eerste grote dansavond. Het moet voor ieder Vlaming van Merksem een plicht zijn op deze avond door zijn tegenwoordigheid zijn simpatie te betuigen aan de Vossen.

TURNHOUT

De kolportagetocht, gepland voor 15 december e.k., wordt verplaatst naar zondag 22 december, dit om al onze propagandisten de gelegenheid te geven deel te nemen aan het Volksuniekongres te Mechelen.

De verplaatsingen naar Mechelen worden gemeenschappelijk uitgevoerd aan zeer lage prijs (ongeveer 25 F per reis heen en weer). De geinterresseerden worden verzocht zich zo spoedig mogelijk in verbinding te stellen met het arrondissements- of afdelingsbestuur, tel. 427.65.

VOORKEMPEN

De vorige weken kenden onze propagandatochten een waar sukses.

De strijd gaat onvermoeid verder. Ziehier het programma voor december :

Zondag 15 december : vrijaf (partijkongres Mechelen)

Zondag 22 december : Oelegem.

Wie helpt nog onze propagandaploeg versterken?

Telkens verzamelen om 9 uur aan het sekretariaat te Schilde en om halftien aan de kerk van de te bewerken gemeente.

BRABANT

BRUSSEL

Op zondag 29 december te 16 uur in de Brialmontzaal, Brialmonstraat 11 te Brussel 3 : luisterrijk Kerstfeest van Blauwvoetvendels, Vl. Meisjesscharen en Vriendenkring Groot-Brussel. Optreden van jongens- en meisjeskoor en van Jef Burm.

Deelname in de onkosten : 25 F.

TESTELT

Onze kolportageploeg trok met veel succes door deze gemeente. Alle nummers verkocht! Enthousiaste inwoners van Testelt boden onze jongens een fijn eetmaal met de nodige drank. Weldra zal hier een afdeling kunnen opgericht worden.

STEENOKKERZEEL

Dit is de tweede gemeente van het kanton Zaventem, die voor de verkoop van ons blad in aanmerking komt. Het bestuur, dat verantwoordelijk is voor deze gemeente, gelieve alle aktieve elementen uit de omgeving op te trommelen om aan dit uitzonderlijk nuttige werk deel te nemen.

Bijeenkomst op zondag 22 december te 9 uur achter de KVS of te 9 uur 30 aan de kerk van Steenokkerzeel.

VILVOORDE

Arrondissementeel bal.

De inrichting van het arrondissementeel bal, dat dit jaar zo'n groot sukses kende in Schepdaal, wordt deze maal verzekerd door de afdelingen Machelen en Vilvoorde.

Alle afdelingen gelieven nota te nemen van de datum : 8 februari 1964.

OOST-VLAANDEREN

AALST

Week der Volksunie.

Na de schitterende inzet van de « Week der Volksunie » gedurende het weekeinde van 30.11-1.12, trokken verleden maandag en woensdag de kaderleden en propagandisten op huisbezoek in het kader van de financiële mobilisatie en de abonnementenslag.

Dinsdag had in de vergaderzaal « De Vriendschap » een jeugdforum plaats, waarop het woord gevoerd werd door lic. Jan Caudron en lic. Walter Luyten. Dolf Declerck leidde de sprekers in en trok achteraf de besluiten uit de zeer geanimeerde diskussie die tot tegen middernacht duurde. De opkomst voor dit jeugdforum was een schitterend succes : heel wat nieuwe gezichten en vooral een open en jeugdige sfeer waarin de gedachtenwisseling pozitief kon werken.

Donderdag was een ietwat beperkter gezelschap aanwezig om te luisteren naar uiteenzettingen over sociaal-ekonomische problemen door volksvert. Mattheyssens en ir O. Renard. Ook op deze spreekbeurten volgde een zeer levendige diskussie, waarbij de sprekers gevat het V.U.-standpunt verdedigden.

Vrijdag had dan de grote arrondissementele slotmeeting plaats in de zaal Madelon. Een vijfhonderdtal toehoorders, w.o. weer zeer veel « nieuwe gezichten », volgden aandachtig de toespraak van V.U.-voorzitter Van der Elst die in een klemmend betoog de huidige politieke situatie schetste. Volksvert. dr R. Van Leemputten hield op de hem eigen dinamische wijze een toespraak waarin hij de baziselementen van de nationalistische opvattingen uiteenzette.

Aan het begin der vergadering werd door Mr Van der Elst aan de afdeling Aalst de afdelingsvlag overhandigd. De heer A. Van den Brulle droeg een passend gedicht van R. De Clercq daarbij voor.

Aan de initiatiefnemer en bezieler van de « Week der Volksunie ». de heer Luk Rombaut, werd een passende hulde gebracht. Een bij de uitgang van de zaal gedeponeerde schaal bevatte na de vergadering 5.700 F.

Andere rezultaten van de « week » : op twee avonden werden 92 nieuwe abonnementen in de stad gemaakt: de papierslag leverde de eerste dag reeds meer dan 3 ton op.

Na deze « week » past een hartelijk woord van dank aan het afdelingsbestuur en de propagandisten van Aalst, aan de afdelingen in de Aalsterse omgeving en vooral aan de dames die graag een week « weduwschap » als hun bijdrage in het succes betaalden.

DENDERMONDE

Alle leden en symp. uit Dendermonde en omliggende worden langs deze weg om verwittigd dat er kerstbomen en kaarten te bekomen zijn aan de prijs van 35 F stuk en 25 F pakje van vier dubbele kaarten, met omslag gratis thuis besteld.

Voor de komende feestdagen geen zorg om geschenken : er is van alles te bekomen (IJzertorenshangers, enz.), te bezichtigen in het Vlaams huis Ros Beiaard te Dendermonde. Maak gebruik van deze gelegenheid en steun Uw vereniging.

Bestellen op het afdelingssekreteriaat te Grembergen. Dijkstraat 18. Telefoon (052)21925.

GENT

Naar het V.U. kongres.

Op zondag 15 dec. legt de Vlaamse vriendenkring een autobus in voor deelname aan het partij-kongres. Vertrek te 8 uur stipt aan lokaal Rubenshof. Borluutstr. Inschrijven in zelfde lokaal, prijs : 55 F. Heenreis alover Antwerpen, terug te Gent rond 23 uur.

GENT-EEKLO

Partij-congres te Mechelen.

De afgevaardigden van de verschillende afdelingen vertrekken in groep aan het Vlaams Huis Roeland : zaterdag 14 dec. om 13 uur 30 en zondag 15 dec. om 8 uur 45.

WAASLAND

Gezellig samenzijn.

Alle leden en sympathisanten worden er van in kennis gesteld dat op zaterdag 21.3.1964 in de zaal Stad Nantes, Grote Markt. St-Niklaas, een gezellig samenzijn doorgaat waarvoor het orkest Luc Van Hoesselt werd gekontrakteerd.

Houd van nu af deze datum vrij. Toegangskaarten zijn te bekomen aan de prijs van 60 F. Leden betalen — op vertoon der lidkaart — slechts 30 F.

Steungelden voor de aankoop van afdelingsvlaggen worden met dank aanvaard op p.c. nr. 325.33 van de Kredietbank te Sint-Niklaas voor het nummer 4713 van de Volksunie.

ZWIJNAARDE

Op zaterdag 14 dec. e.k. 2de reuze boerenkermis aangeboden aan alle Vlaamse vrienden en VU-sympatisanten van onze gemeente en omliggende.

Belegd boerenbrood naar keus, prachtige tombola, iedereen prijs, omlijst met vrolijke akkordeonmuziek.

Wie over geen vervoer beschikt, wordt door ons gratis naar huis gebracht.

Deuren om 19 uur stipt.

Steunkaarten tegen 25 F.

WEST-VLAANDEREN

BLANKENBERGE

In de raadszaal van het stadhuis te Blankenberge spreekt op zaterdag 14 dec. a.s. te 20 uur 30 E.P. Marcel Brauns op het tema : Vlaamse en sociale beweging in bijbelse belichting. Deze voordracht wordt ingericht door de vzw Willem de Dekenkring. Iedereen is welkom.

BRUGGE

Naar het V.U.-Kongres te Mechelen op 14 en 15 dec.

De afd. wezen er aan herinnerd dat minstens twee afgevaardigden de tweedaagse te Mechelen dienen bij te wonen en dat voordien in de schoot van de afd de kongresresoluties en de eventuele amendementen dienen besproken. Het arr. bestuur zal deze kwesties bespreken in zijn vergadering van vrijdag 13 dec. a.s. De verplaatsing naar Mechelen gebeurt met privé wagens.

Optreden van het Renaat Veremanskoor.

Op donderdag 19 dec. a.s te 20 uur geeft het Veremanskoor onder leiding van dhr R. Deruwe een kerstprogramma onder de benaming «Die Weihnachtsgeschichte». Deze opvoering gaat door te Brugge in de St. Jakobskek. Toegangsprijzen : 50 en 35 F.

Weekeind «Vlaanderen... morgen» van de stichting L. De Raet.

Jammer genoeg samenvallend met het V.U.-kongres te Mechelen, maar voor de thuisblijvers nog altijd warm aan te bevelen. is het weekeinde dat de stichting Lod. de Raet op zat. 14 en zondag 15 dec. a.s. inricht in het concertgebouw te Brugge. Gerenommeerde sprekers zullen er de discussie leiden over verwachtingen en hinderpalen in verband met de Vlaamse ontplooiing. Het weekeinde begint op 14 dec. te 14 uur 30 en herneemt op 15 dec. vanaf 10 uur.

Inschrijving door betaling van 60 F op p.r. nr 833.14 tnv. Stichting-Lod. de Raet, Brussel.

KNOKKE

Vlaams Winterfestival in Casino.

Na de suksesrijke opening op 23 nov. ll., vinden de volgende opvoeringen (telkens te 20 uur 15) plaats in het gemeentelijk Casino te Knokke op zat. 1 feb. en zat. 29 feb. a.s.; toegangskaarten aan 100 F kunnen besteld bij dhr A. van Houtegem, Hazegrasstr. 58, Knokke.

BECO
Tel. 03 320477 - 056/109.37

Aanbevolen Huizen
Tot 40% KORTING
Huish. App. Radio-TV-Bandopnemers...
37.92.57 ELAGRO 38.74.68
De Damhouderstr. 23 Ant.

Plastic vloer en trapbedekkingen Deliflex - Tapiflex enz. Inlichtingen : Claessens-Cornelis Schutstr. 18 Deurne - T. 36 13.12

Bezoek het Payottenland
Gueuze - Kriek
goede spijzen vindt U in afspanning
« DE KROON »
O.L.V.-Lombeek (054)32381

Voor al uw Vlaamse lektuur
Een adres
Boek- en dagbladhandel
Paul BEQUET
Nassaustraat 6 Antwerpen

«Vlaams Huis» Knokke
Kamers - vol pension - gezellige sfeer.
Vermindering v. groepen
Elisabethl. 105 - T. 632.70

Geniet van de lekkere koffie « De Olifant » in het Vlaams Huis « PETER BENOIT »
Frankrijklei 8 Antwerpen

Voor uw modern interieur:
EURO-DOMI
Kruidtuinlaan 6, Brussel
met : Geschenken-kelder

HERMES SCHOOL
54 Zuidlaan
211 M Lemonnierlaan
Tel. 11.00.33
Brussel
★
VOLLEDIGE SEKRETARIAAT-KURSUS
★
algemene handelsopleiding
Schoolgeld : maximum 8.000,- F per jaar of 3 maal 3.000,- F
met recht op Kindergeld
★
De school waar Vlamingen zich thuis voelen
★
Beter en voordeliger

GELD voor iedereen !
Op gewone handtekening en onder de strikste geheimhouding, zonder onderzoek bij geburen of werkgever.
Terugbetaling in 12, 18,24 of 36 maanden.
Tel: (02)22.63.48

Grote keus :
GLAZEN en MONTUREN,
Gratis verzekerden.
Herstelling eigen werkhuis.
Walter ROLAND
— Gediplomeerd Optieker —
Kerkstraat, 58 — Antwerpen
(Let a.u.b. op het huisnummer !)
Telefoon : 35.86.62
10 % korting op vertoon dezer.

HOGE LOTEN van
10.000.000 F
2.000.000 F
1.000.000 F
500.000 F
NATIONALE LOTERIJ
SPECIALE TRANCHE DER EINDEJAARSFEESTEN
60.000.000 NIEUWJAARSGESCHENK
en 58.025 LOTEN van 200.000 F tot 400 F
TREKKING TE BRUSSEL OP 31 DECEMBER 1963
HET BILJET 200 F
HET TIENDE 21 F

DE VOLKSUNIE WEEKBLAD
Uitgave van de v.z.w. VOLKSUNIE
REDAKTIE : Mr F. Van der Elst, Hoofdredakteur.
I. van Overstraeten, Redaktiesekretaris.
S. De Lie, Mr De Coninck, Wim Jorissen lic. W. Luyten, R. Mattheyssens, W. Cobbaut, M. Babylon, E. Slosse, dr L. Wouters, leden
Alle briefwisseling voor redaktie naar :
Rotatyp, Sylv. Dupuisl 110 Brussel 7, Tel. 23.11.98
Beheer : Maurice Lemonnierlaan 82, Brussel 1. Tel. 11.82.16.
Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres
Jaarabonnement : 200 F - Halfjaarlijks : 110 F - Driemaandelijks : 60 F
Steunabonnement : 500 F (minimum) - Losse nummers : 6 F.
Abonnement buitenland : 300 F.
LUCHTPOST : Kongo 950 F - Zuid Afrika 1100 F, Brazilië-Canada 1200 F
Andere landen 1000 F.
Alle stortingen voor het blad op postrekening 1476.97 Volksunie, Brussel I.
Verantw. uitg. : Mr. F. Van der Elst, Beizegemstraat 20, Brussel 12

MACHTELOOSHEID EN HOOP

door Drs. Wim Jorissen

HET kongres van de C.V.P. zal in het teken staan van de verwarring bij de Vlamingen ten opzichte van het plan dat hen door de koalitie van de franskiljonse en franstalige minderheid pasklaar opgedrongen wordt, zonder dat ze er ook maar iets bij te vertellen hadden.

Men staat altijd weer verwonderd over de wijze waarop de Vlaamse meerderheid in de C.V.P. zich door de franstalige minderheid laat ringeloren.

Het argument is nu de socialistische « éénheid » !

Het is echter voldoende elke week « Combat » of « La Gauche » eens in te zien of elke dag de frontpagina van « La Wallonie » te bekijken — ook na het B.S.P.-kongres — om te weten dat het een hopeloos geval is met die socialistische « éénheid ».

Hoe Jos van Eynde ook komedie speelt en zwaait met de rode vlag, de B.S.P. kan haar eenheid niet handhaven, zelfs niet als de Vlamingen alles toegeven behalve het federalisme, omdat het net dit federalisme is dat de Walen moeten hebben.

TEGEN deze socialistische « éénheid » dient dus de C.V.P.-eenheid gesteld.

«La libre Belgique» — C.V.P.- of P.V.V.-krant? — beklemtoont het elke dag. Het Kapitaal vreest nationalisaties in een federaal Wallonië en daarom dient alles toegegeven aan de Walen behalve federalisme.

Dat de prijs daarvoor de Vlaamse ekspansie betekent, kan hen geen barst schelen. De eigen grove winsten wegen voor hen natuurlijk heel wat zwaarder door dan de Vlaamse volkswelvaart.

De eenheid van de C.V.P. mag dus niet de eenheid zijn rond de Vlaamse meerderheid, zoals dat bij de P.V.V. en bij de B.S.P. de eenheid is rond de franstalige meerderheid. Neen : in het geval van de C.V.P. moet het de eenheid zijn, opgedrongen door de franstalige minderheid. Zo wil het grootkapitaal, dat in paniekstemming verkeert, daardoor alle voorzichtigheid uit het oog verliest en de C.V.P. duidelijk bloot geeft als een partij waar het zwaar kapitaal op beslissende ogenblikken de doorslag geeft.

OF de Vlaamse C.V.P. het gevaar beseft?

We lezen in « De Standaard » van 2 december ll. : « En het zou vanwege de partijleiding een vergissing zijn, te menen dat dit verlangen (bedoeld is naar Vlaamse waarborgen) slechts door « extreme » minderheden gedeeld wordt. De Vlaamse refleks is thans zeer verspreid. Indien de « unitaristen » erin slagen, langs de partijmachine om, de stem van de gewone militant en van de kiezer op het kongres te smoren, zal de reaktie in het stemhokje des te heftiger zijn ».

Het is inderdaad een feit dat op het berucht kongres te Oostende in 1961, waar de « faciliteiten » aanvaard werden door de Vlaamse vleugel, ook het beginsel van de tweederdemeerderheid inzake Vlaams - Waalse tegenstellingen aangenomen werd. Dit laatste op voorwaarde dat voordien alle Vlaamse achterstelling weggewerkt werd.

Dit laatste wordt thans even goed vergeten als het feit dat de « faciliteiten » ook voor Waalse gemeenten aanvaard werden.

Wat zin heeft een Vlaamse meerderheid in de C.V.P.?

Deze laatste bedenking zal inderdaad tot gevolg hebben dat de reaktie in het stemhokje heftig zijn zal.

EVENEENS op 2 december lazen we in de « Gazet van Antwerpen » : « Er is terzake nog een argument, waarvoor de Vlaamse C.V.P. speciaal gevoelig zou moeten zijn. Sinds de eerste wereldoorlog heeft men hele generaties Vlamingen opgevoed in de gedachte dat de extremistische oplossingen niet goed waren en wij onze rechten zouden krijgen dank zij de demografische en sociaal-ekonomische evolutie. Ook na de jongste oorlog werd dat argument herhaald en telkens heeft de grote massa der Vlamingen hieraan gevolg gegeven. Thans staan we zover dat wij, na de zetelaanpassing, de meerderheid zullen hebben in Kamer en Senaat. In teorie! Want wij weten dat de B.S.P.-verkozenen hun volk steeds in de steek zullen laten als hun Waalse en Brusselse bazen dat zullen eisen. Maar ook dat duurt niet eeuwig. En juist nu dit geschiedkundig keerpunt wordt bereikt, komt men ons vragen vrijwillig afstand te doen van de vrucht van dat jarenlang werken en wachten? »

De « Gazet van Antwerpen » herinnert hier inderdaad aan het basisargument van de Vlaamse unitaristen zoals Kiebooms tegen de Vlaamse federalisten. Wij federalisten pleegden « vluchtmisdrijf » (De Saeger) door alleen baas te willen zijn in eigen huis en niet eveneens in Wallonië. Want wij zouden niet alleen Vlaanderen doch ook België in handen krijgen!

Wij hebben daar altijd tegenover gesteld dat wij principieel tegen de overheersing van het ene volk door het andere zijn en dat Wallonië overheersen voor hen daarbij niet van een leien dakje zou lopen.

Wij zijn thans zo ver ! Eens te meer krijgen wij, federalisten, gelijk.

De Vlaamse unitaristen zullen Wallonië niet overheersen.

Zij stemmen er thans zelfs in toe dat Vlaanderen blijvend overheerst en gekoloniseerd wordt!

Heel hun gedaas tientallen jaren lang is Vlaams volksbedrog geweest. Thans staan ze in hun hemd. Het is geen fraai zicht. In hun naaktheid zijn bedriegers nu eenmaal niet mooi.

HET C.V.P.-kongres zal een zielig geval zijn. Des te meer is de aandacht gericht op het kongres van de Volksunie.

Op een ogenblik dat geen Vlaming met karakter nog bij de kleurpartijen kan blijven en de jongeren zich volledig teleurgesteld van hen afkeren, richt zich geleidelijk alle Vlaamse hoop naar ons.

Met hen allen zullen wij samen moeten marsjeren.

Daarom dat ons kongres, naar program en geest, een illustratie moet zijn van hetgeen alle Vlaamsegezinden en grote groepen jongeren van onze partij verwachten.

Het zal zo zijn!

Echte Weense romantiek bij kaarslicht en Schrammelmuziek in het

Wiener Cafe « zum Seppl »

Mechelsebaan 64 - Rijmenam
(baan Mechelen-Keerbergen).

Koop uw likeuren - wijnen en zomeer tegen groothandelsprijzen bij

GROOTHANDEL F.S.
Liersesteenweg 372 - Mechelen
Telefoon : (015) 14909

Kosteloze verzending bij hoeveelheid
Tevens alle artikelen voor café's en restaurants.

ROLUS
VAN DER PAAL

Wegens steeds verdere uitbreiding van de zaken, werden sinds 7 november 1963 de burelen van de maatschappijen **Rolus & Van der Paal** en **Ons Landhuis** overgebracht naar **Jan Van Rijswijcklaan, 62,** (tel. 37.54.38).

Rechtstreeks van de maatschappij **Rolus & Van der Paal**, eigenares, kunt U thans onroerende geldbeleggingen doen in gronden gelegen te Dilsen, Overpelt, Helchteren, Neerglabbeek, Oostmalle, Weelde, Mortsel, Schelle, Kwaadmechelen, enz...

Tevens kondigen wij U de oprichting aan van twee nieuwe maatschappijen, de n.v **« Krediet- en Financievennootschap »** en **« Verzekeringen Van der Paal en Voorbraeck »**, waarvan de burelen eveneens zullen ondergebracht worden op Jan van Rijswijcklaan, 62, Antwerpen (tel. 37.54.38).